

DOMOVINA

in KMETSKI LIST

Upravništvo in uredništvo »DOMOVINE«, Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5, II. nad., telefoni od 31-22 do 31-26
Račun Poštne hranilnice podruž. v Ljubljani št. 10 711

Izhaja vsak teden

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 4.50 L, polletno 9.- L, celoletno 18.- L; za inozemstvo: celoletno 30.40 L
Posamezna številka 50 cent

Obletnica ustanovitve Ljubljanske pokrajine

Visoki komisar Ekscelenca Grazioli je na proslavi podal pomembno poročilo o splošnem položaju pokrajine in o velikem delu zanjo

Ljubljana, maja

V nedeljo 3. maja je poteklo prvo leto po onem pomembnem dnevu, ko je bila s Kraljevim odlokom ustanovljena posebna Ljubljanska pokrajina in je bila podeljena posebna ustava našemu ozemlju. S tem činom, ki ga je na predlog Duceja izvršil Kralj in Cesar, se priznava dejanski stan, da v naši pokrajini prebiva strnjeno naš življenj.

V slavnostni dvorani vladne palače je bila v nedeljo dopoldne ob 11. proslava prve obletnice. V slovesno okrašenem prostoru so se zbrali najvišji zastopniki vojaških in stranknih oblastev, zastopniki pomembnih ustanov in vsi slovenski župani. Ob 11. je stopil v dvorano burno pozdravljen Visoki komisar Ekscelenca Grazioli s poveljnikom armadnega zbora Ekscelenco Robottijem. Na odru za dostojanstvenike so zavzeli prostore divizijski poveljnik general Orlando, ljubljanski škof msgr. Rožman, zastopnik zveznega tajnika, podprefekt David.

Visoki komisar je zapovedal pozdrav Vladarju in Duceju, nato pa je govoril.

Ekscelence, tovariši, gospodje! Isti dan in ob isti uri so se tu pred letom zbrala oblastva, odličniki in župani, ki so hoteli ob razglasitvi kraljevega ukaza o ustanovitvi pokrajine odkrito in z navdušenjem izraziti globoko lastno in narodno hvaležnost Nj. Vel. Kralju in Cesarju in Duceju, ki sta z velikodušnim dejanjem omogočila Slovencem življenje in mirno prihodnost v okviru italijanskega in fašističnega imperija.

Danes smo se zbrali ob prisotnosti stranknih predstavnikov in voditeljev od njih ustanovljenih združenj, da pogledamo izvršeno delo, da ugotovimo zdajšnji položaj in predvsem, da bodo posebno tisti, ki so na odgovornih mestih, točno vedeli, kaj nameravamo za prihodnost.

Poprej pa vas vabim, da dvignete svojo vdano misel do Nj. Vel. Kralja in Cesarja in do Duceja fašistične Italije (Živel Kralj, živel Duce) in se spomnite spoštljivo vojakov, ki so častno padli na tej zemlji, ki brati vse kulturne Italijane in tudi Slovence, ki so jih komunisti ubili zaradi njihovih poštenih in lojalnih čustev in njihove volje, da bi sodelovali z Italijo.

Predvsem vam, županom, ključem v spomin ubitega Antona Tekavca in Franca Sterleta, župana, odnosno tajnika pri Sv. Vidu, oba barbarško umorjena, ker sta vršila svojo dolžnost v prid prebivalstvu in katerih častni spomin se bo ohranil tudi pri prihodnjih rodovih.

Ekscelenci Poveljniku Armadnega zbora izrekam, ponosen in občudujoč naše junaške vojaške skupno s prebivalstvom najtoplejši pozdrav vseh onih, ki smejo biti ponosni, da služijo domovini z orožjem in ne samo v duhu.

In zdaj vam Ekscelence, tovariši, gospodje, želim v kratkem izvlečku predložiti, kar je bilo storjenega v prvem letu življenja Ljubljanske pokrajine.

Že dozrajše delo v socialnem, gospodarskem, prosvetnem in zdravstvenem oziru je veliko

Nato je Ekscelenca Visoki komisar poročal o delu, ki se je doslej izvršilo za pokrajino. Povedal je, da skromne zaloge hrane v pokrajini ob zasedbi niso zadostne niti za dva tedna. Zato se je ukrenilo, da je prišel živež iz notranjosti Kraljevine. Do 30. aprila letos je bilo uvoženo v pokrajino: 189.817 metrskih stotov krušne moke, 44.659 turščične moke, 24.504 testenih, 5922 moke za testenine, 45.426 riža, 906 masti,

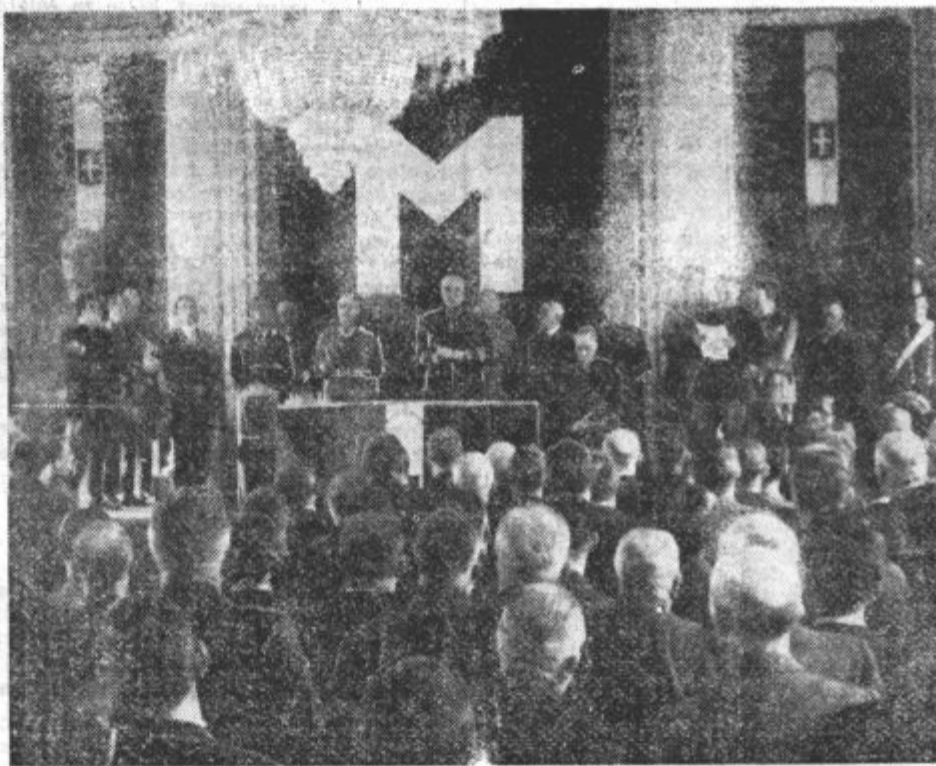
2196 slanine, 2900 sirovega masla, 3550 olja, 29.600 sladkorja, 1601 sira, 300 polenovke, 3900 mila in 7070 metrskih stotov ovsu.

Ustanovil se je Prevod, da se povsod zagotovi rednost v razdeljevanju živil. Prebivalstvo nove pokrajine je bilo deležno enakega ravnanja kakor prebivalstvo ostale Kraljevine. Včasih je imelo celo večje ugodnosti. Odredbe glede dogona klavne živine so zagotovile dovolj

bo bolnišnica in razna važna cestna in higienska dela. Izboljšana bodo stanovanja, državna poslopja, šole, ljudska bivališča, vodne zgradbe.

Brezposelni bodo lahko dobili zanesljivo zaposlitev. Pokrajinski odbor za melioracije je dokončal splošni načrt za melioracije v pokrajini. Za ostala dela se bo zavzelo Ministrstvo za kmetijstvo in gozdove.

Storjeni so bili ukrepi za gospodarsko izboljš-

Visoki komisar poroča županom in drugim zastopnikom o delu v prvem letu Ljubljanske pokrajine

mesa. Razdeljevanje mleka je poverjeno Gospodarski zvezi, da se odpomore popolnemu pomanjkanju mleka v glavnem mestu. Pri tem so se obdržale cene, da niso zrasle. To se je zgodilo le zato, ker je razliko plačala država; razlika je znašala v preteklem letu okoli 10 milijonov. Poseben odbor je bil ustanovljen iz zastopnikov vseh delovnih slojev in je ustalil cene vsakdanjim potrebščinam. Prestopki se strogo kaznujejo in se bodo še strože.

Upravna organizacija se je po popolnem neredu spravila v red. Uradniki in upokojenci so začeli dobivati redno plačo. Red se dela tudi v občinskih upravah, da bodo voditelji obči ndobili potrebno vajavo za izvrševanje svojih nalog v ljudsko korist.

Kakor je bilo že objavljeno, so bila od 7. avgusta dalje razpisana javna dela za 31.443.000 lir, medtem ko je mestna občina zaradi doprinosov države lahko začela izvrševati načrt svojih del v višini zneska 7.553.000 lir. V začetku leta se je začel drugi program javnih del za 12.710.000 lir. Visoki komisar je pri tem povedal, da z dnem 3. t. m. odločil, da se bodo začela nadaljna javna dela za 10.825.000 lir. Tako je velikanski skupek javnih del za 112.531.000 lir že v teku in se uresničuje ne glede na dela, določena še za leto 1942. Mnoga dela, ki so čakala leta, bodo zdaj dovršena. Tako vseučiliška poslopja. Popravljeni

šanje. To se tiče predvsem denarništva. S tem je bil omogočen tisočim uradnikov obstanek. Dinar je bil ugodno zamenjan. Skrbelo se je za vse gospodarske panoge. Skrbi se za dobavo potrebnih surovin. Nova gospodarska usmeritev pokrajine je pokazala uspehe na lanskem veleboju, ki je doprinesel mnogo tudi h gospodarski razvoju pokrajine.

Za kmetijstvo so bili storjeni ukrepi in dovoljeni prispevki za napredek. Razvijale so se določene kulture: zlasti kulture žitaric, katerih pridelovanje je naravnost neznatno v primeri s potrebami pokrajine. Ojačen je bil tudi državni načrt za izkoriščanje gozdov.

Tudi glede rudništva bodo ukrepi, ki se že izvršujejo, na smotrnejše izkoriščanje.

Vključitev gospodarskega življenja pokrajine v gospodarsko življenje stare Italije in kasnejše razširjenje Karte dela tudi na to področje sta imela za posledico nujnost uvedbe korporacijskega sistema. Uspehi so ugodni. Kakor je znano, sta bili ustanovljeni pokrajinski zvezi delodajalcev in delojemalcev. Dalje Pokrajinska zveza svobodnih poklicev in umetnikov, Pokrajinska združna ustanova, Pokrajinsko železničarsko združenje. Te dni pa bodo ustanovitveni ukazi o Pokrajinskem združenju državnih nameščencev, Združenju nameščencev industrijskih podjetij države in Pokrajinskem šolskem združenju. Iz-

redno važna je ustanovitev Pokrajinskega korporacijskega sveta, ustanovljenega z odlokom, ki bo te dni objavljen.

Z ustanovitvijo Pokrajinskega podpornega odbora in vseh občinskih podpornih odborov je bilo znatno vzporejeno vzajemnostno delovanje za pomoči potrebne. Siromaki so za podporo hvaležni. Država je k temu doprinesla pomemben delež, saj bo letos v ta namen izdano okoli 10 milijonov lir. To delovanje nima značaja miloščine, temveč značaj človeške vzajemnosti v duhu fašistične vladavine.

Delovanje zdravstvene avtomobilske kolone je rodilo že prav koristne uspehe in razkrilo nevarna področja, kjer bo treba nastopiti v korist splošnega zdravja. Navesti je treba obsežno blagodejno skrbstvo za družine s prirejanjem materinskega in dečjega dne in bližnje ustanovitve organizacije materinske deške zaščite v pokrajini.

Na področju kulturne vzgoje so znani plemeniti ukrepi, še bolj pa velikodušni krediti, ki so omogočili ne le redno nadaljevanje dela obstoječih zavodov in ustanov, temveč so tudi podprli njihov razvoj. Posebne olajšave so bile priznane visokošolcem za nadaljevanje njih študijev na italijanskih vseučiliščih.

Gledališča so se lahko nadaljevala zavoljo državnih prispevkov.

Cepav Nacionalna fašistična stranka ne namerava ustanoviti političnih organizacij v pokrajini za Slovence, je vendarle podprla delo vladnih oblastev s širokopotezno kulturno, podporno, sportno in razvedrilno akcijo.

Italijanska liktorska mladina v Ljubljani (GILL), ki ima že 6000 otrok vpisanih, je z ustanovitvijo lastnih šolskih kuhinj, s fašističnim obdobjem, s poletnimi kolonijami in raznimi razvedrilnimi in sportnimi akcijami doprinesla k socialnemu skrbstvu, vzgoji in zdravju prebivalstva.

Organizacije podeželskih gospodinj, delavk in doma zaposlenega osebja in Dopolavoro širijo te ugodnosti tudi na družine, a organizacija CONI koristno izpodbuja sportno delovanje.

Vseučiliška organizacija, ki štiti koristi vseh dijakov našega vseučilišča, je razvijala širokopotezno skrbstveno delovanje in bo razvila tudi kulturno, razvedrilno in sportno delovanje učence se mladine.

To je kratek oris vsega dela, ki ga je navedel že Ekselcena Visoki komisar v izvlečku, katerega so dnevniki objavili v celoti. Nato je Ekselcena Grazioli nadaljeval:

Smernice za bodoče delo

To, kar sem vam predložil, je samo suh izvleček izvršenega dela. Vendar pa bo tistim, ki imajo pošteno dobro voljo, zadoščal, da postavijo na najbolj absoluten in glasen način na laž, kar so služabniki in plačanci sovražnika pisali in govorili v nasprotnem smislu.

Posebno v prvih mesecih je bilo sodelovanje med oblastvi in prebivalstvom popolno in je bilo zato ustvarjajoče delo rodovitnejše.

Pozneje je neznanca manjšina ljudi, mastno plačanih od sovražnika skrivajoč se pod plašč domnevnega nacionalizma začela vrsto zločinov, umorov in vandalizmov z določnim namenom, da bi izzvala teror, nered in uničenje, kjer so nadvse potrebni mir, red in ustvarjanje.

Ali ste se morda kdaj vprašali, kdaj se je začelo to zločinsko delo? Pretekli 22. junij je namreč datum pričetka vojne držav osi z Rusijo.

Ali ste se kdaj vprašali, zakaj niso voditelji tega komunističnega pokreta prijeli za orožje za neodvisno Slovenijo? Zato ne, ker oni niso ne Jugoslavi, ne Slovenci, ne nikake druge narodnosti. Oni so samo komunisti, morilci, od Moskve najeti, da uničujejo vse, kar tvori za nas smisel življenja: vero, družino, blaginjo, zakaj samo v zmedli in obupu lahko najdejo ugodna tla za svojo zločinsko propagando.

Kdor tu vlada v imenu velikega naroda s tihočetno kulturo, naravno ni mogel ostati neobčutljiv za take odvratne zločinske pojave (ubiti so bili otroci 2, 4, 7 in 9 let, žene in stari), ki mečejo temno senco na kulturo slovenskega naroda in dajejo mnogo misliti posebno vzgojiteljem vseh stopenj.

Ukrepi za obrambo in zaščito javnega reda so postajali čedalje trši in brezpogojni z znanimi vam neizogibnimi posledicami moralnega in gospodarskega značaja, ki pa padajo v celoti na one dobronamerne ali zlonamerne ljudi, ki so ustvarili tako stanje.

Medtem ko vam izjavljam, da se utegnemo s povratko mnormalnega miru taki ukrepi postopno ukiniti, vam na najodločnejši način izjavljam tudi, da se bodo, če bo potrebno, izvajali brez oklevanja drugi, še bolj drakonični ukrepi, da se bo tu v imenu velikega Rima čimprej spet vzpostavil red.

Znano mi je, da mnogi mladi ljudje, ki so bili bolj ali manj prostovoljno med komuniste, danes žele samo to, da bi se mogli vrniti.

GOSPODARSTVO

Fizol se ne sme saditi prezgodaj

O tem smo že pisali. V naših krajih je rok za saditev fižola sveti Florjan (4. maja). V Nemčiji pa je izšla celo naredba, da se fižol ne sme saditi pred 10. majem. Izkušnje so pokazale, da se vsako leto uniči mnogo semen a tem, da ga posamezniki prezgodaj sadijo, fižol potrebuje za vzkalitev precej toplote.

Take rastline so poleg fižola tudi kumarce in buče. Če tako seme dolgo leži v vlažni zemlji, lahko zgine, mlado rastlino pa tudi uniči mráz. Letos je treba na to posebno paziti, ker se je zima zavlekla in ni na razpolago semena za ponovno saditev ali setev.

Za stročnice so slovenski strokovnjaki l. 1939.

določili začasni izbor, ki je naslednji: Za grah: ekspres (prvi sel), saksa, zgodnja zelenika (annonay), senator onward in telefon (alderman). Za vrtni fižol: grmičarji: a) zeleni breznični: saksa, konzervna, hinrichov orjak, b) z zelenimi, nekoliko žilastimi stroki: sto za enega, c) breznični voščen: zlata gora, kralj maslencev, superba; visoki fižol: a) zeleni breznični: weddingen, mojstrovina, imperator, cipro; b) breznični voščen: zlata krona in kifelar (krivček). Za vrtni bob: handdown.

Če ima kdo kak fižol, ki je v kakšnem kraju že preizkušen kot dober rodeč, ga pač lahko sadi, ker je omenjeni izbor le začasen.

Regrat, ki je zelo zdrava solata, lahko gojiš tudi na vrtu

Znano je, da je regrat zdravilna in okusna hrana za človeka in žival. Rejci kuncev dobro vedo, da je vsak kunec, ki dobiva dosti regrata, navadno zmerom zdrav. Človek pa ceni regratovo solato, čeprav je nekoliko grenka. Pomladi je pogosta solata na naših mizah regrat s toplim krompirjem.

Divji regrat rase prav za prav povsod, poznamo pa tudi vrtni regrat, ki je za solato mnogo mehkejši in okusnejši. Gojitev vrtnega regrata je zelo lahka. Sejemo ga od marca do junija v vrtno zemljo, ki je bila pognojena prejšnje leto. Kakor beremo v »Kmetovalcu«, ga sejemo v vrstice, ki so 20 cm narazen. Ko regrat nekoliko dorase, ga prepulimo, da ostanejo posamezne rastline pet do osem centimetrov narazen, s čimer dosežemo, da se lepše razvijajo in dajo večji pridelek. Treba pa je vrtni regrat pleti in okopavati. Tudi cvetne glavice se morajo odstranjevati, da se korenike močnejše razvijajo. Ker so korenike regrata globoko v zemlji, jim navadno vlage ne primanjkuje in zato rastlin ni treba zalivati. Kdor pa pozno seje regrat, mora skrbeti za to, da se zemlja ne izsuši, dokler seme ne vzkali. Zato pokrijemo gredo posejanege regrata s smrečjem.

Pozimi pokrijemo regrat 20 do 30 cm visoko s prstjo ali presejanim kompostom. Kakor hitro začne februarja sonce greti zemljo, že odganja regrat. Ker morajo regratovi listi najprej predreti plast nasute zemlje ali presejanega komposta, zrastejo zelo dolgi in se pri tem obelijo. Kakor hitro prikukajo iz zemlje, lahko začnemo regrat obirati. Regrat režemo tako globoko, da odrežemo šop listov z nekoliko koreninskega vratu. Delo si olajšamo, če zemljo prej odgrebemo in šele nato režemo. Če regrat moč-

no zraste, ga pokrivajmo z žakljevino ali s slamom, da ostane nežen in bel.

Na ta način naposled lahko gojiš divji regrat, ki je vzgojen na vrtu tudi okusnejši kakor v prosti naravi. V splošnem pa sta divji in vrtni regrat tako zdravi solati, da bi ne smelo biti družine, ki pomladi ne pozna te jedi. Regrat je znan kot zdravilo že stoletja, ker čisti kri, zbuja tek in pospešuje prebavo. Razen tega blaži trganje in zbadanje. Priporočati ga je nadalje bolnim na ledvicah.

Naj še pripomnimo, da je sorodnik regrata radič, ki je prav tako zdrava solata in zdrava krma za kunce in svinje. Četudi že imaš vsejan radič, vsej še vrtni regrat in sicer širokolistnega, katerega seme se dobi v trgovinah s semenjem, kakor beremo v »Kmetovalcu«. Družina ti bo za regratovo solato hvaležna.

Prodaja vina za redno rabo dovoljena do 14. novembra. Uradno je objavljen ministrski odlok, ki dovoljuje do 14. novembra prodajo vina za neposredno rabo. Vino mora imeti najmanj 9 odstotkov alkohola, če je rdeče, in najmanj 8 odstotkov, če je belo. Iz te določbe so izvzeta vina, pridelana na temelju ministrskih odlokov z dne 15. oktobra l. 1941 in 21. novembra l. 1941., za katerih pridelovanje so bile določene posebne ugodnosti. Ves čas do 14. novembra je dovoljena prodaja vermuta z vsebino najmanj 15 odstotkov alkohola za normalni pelinovec in 17,5 odstotka za suhi pelinovec in prodaja vinskih aperitivov z vsebino najmanj 15 odstotkov alkohola. Te določbe se ne nanašajo na količine vina, pelinovca in vinskih aperitivov, ki so bile vskladiščene pri prodajalcih na dan 29. aprila, ko je omenjeni ministrski odlok stopil v veljavo.

Pooblaščam vas, da javno objavite, da lahko tisti, ki se bodo do 10. tekočega meseca javili policijskim organom ali pa oboroženi sili, če le niso bili vodje ali zarotniki tolpa in če še niso sodelovali pri zločinskih dejanjih, računajo na dobrohotnost oblastev in fašistične pravice.

Kdor bo vztrajal v zmoti, ve, kakšen bo njegov konec, ki je že neizprosno določen.

Gotovo je, da se bo politični položaj pokrajine tudi glede pjavov, ki sem jih omenil in ki nam nikakor ne morejo in ne bodo mogli delati skrbi, razjasnil v teku pomladi.

Potem ko bo po zaslugi armad osi in njenih zaupnikov v pokrajini sami zaradi čedalje strožjega postopanja naših oboroženih sil izginila utopija glede neki hnamišljenih ruskih zmag, se bo spet nudila možnost plodnega dela in popolnega miru v mnogo obetajoči bodočnosti, katero bo delovnemu ljudstvu dala zmaga proletarskih narodov.

Zelim va mpojasniti še:

1. Da je izrecen pogoj samoupravi, ki je bila priznana tej pokrajini, popolna lojalnost slovenskega naroda in njegova volja za sodelovanje.

2. Da mora tvoriti spoštovanje kulture, običajev in jezika čedalje silnejše sredstvo za sodelovanje z italijanskim narodom.

3. Normaliziranje gospodarskega življenja vzdržuje Italija z velikodušnimi prispevki vaše kulturne ustanove in šole na splošno, zato da bi one postale žarišče protitalijanstva in torej protifašizma, namesto da bi bile sredstvo za uspešno sodelovanje.

4. Predvsem oni, ki so semkaj prišli z inozemstva in tukaj našli velikodušno pribežališče in podporo, naj se izkažejo vredne, kajti v na-

sprotnem primeru, naj se ne čudijo, če bodo od oblasti napoteni tja, od koder so prišli.

5. Kdor je v službi italijanske države, mora služiti lojalno, kajti samo na ta način si bo zamajčil svoj obstanek.

Vodilne smernice za novo leto so naslednje:

1. Kdor ima čast vršiti javno službo, mora izpolnjevati svojo nalogo v edino korist množice državljanov in biti zgled v vsakršnem udejstvanju svojega javnega in zasebnega življenja.

2. Normaliziranje gospodarskega življenja pokrajine na vseh področjih in pospeševanje produktivne delovnosti, zlasti kar se tiče kmetijstva, ki tvori hrbenico gospodarstva te dežele.

3. Čedalje večji razmah dela za pomoč delovnemu ljudstvu.

4. Izvršitev načrta javnih del, s čimer bi bila podana možnost dela za vse.

Gospodje župani, ob povratku na svoje sedeže nesite moj srčni pozdrav delovnemu ljudstvu, ki mi je o priliki možih številnih obiskov v pokrajinskih središčih prišlo naproti odkritosrčno in z izrazi hvaležnosti do Italije.

Strnite svoje vrste okrog italijanske zastave in liktorskega simbola, svetih znamenj pravičnosti in gotove bodočnosti.

Bodite trdno uverjeni, da je sovražnikom človeštva Bog že določil konec.

V veri, v ljubezni do domovine, v lojalnosti do velike Države, katere del ste in boste in ki se jo boste naučili čedalje bolj ljubiti, naj slovenski narod nadaljuje svoje delo za lastni blagor in za blagor bodočih rodov.

Tovariši!

Pozdrav Kralju! Pozdrav Duceju!

FIELD • ZGODOVINSKI ROMAN

DVE LJUBEZNI

1.

Pisana množica potnikov se je gnetla na milanski postaji. Med kupom kovčegov in zavitkov je stala osamela ženska. V tistem času — bilo je sredi preteklega stoletja — je bilo kaj nenavadno, da je ženska njenih let potovala sama. Bila je mlada — težko bi ji prisočili njenih osemindvajset let. Z živahnim zanimanjem je opazovala ljudi okoli sebe in že zdavnaj se je bila navadila zanašati se v življenju le na samo sebe. Včerajšnji dan pomeni nov mejnik v njenem življenju. Da, včeraj je jokala, ko se je poslavljala od Marcellinijevih, zlasti od svoje varovanke, mile, resne deklice, ki je zdaj nič več ne potrebuje. Da, v razkošno opremljenih sobah Marcellinijevega doma leži pokopana njena preteklost. Osem let je minilo, a kaj ji je ostalo? Odlično spričevalo o njenih sposobnostih, nekaj prihranjenega denarja in vdana ljubezen dekleta, ki je ne potrebuje več...

Morda je ravnala nepremišljeno, ko je sprejela novo ponudbo. Toda pogoji so sijajni. Postala bo vzgojiteljica v eni izmed najstarejših plemiških družin Francije. Bila si je v svesti, da je napravila kar najboljši vtisk na vojvodkino prijateljico, ki je iskala primerno vzgojiteljico Praslinovim otrokom. Ta ji je sicer namignila, da se vzgojiteljice v Praslinovi palači pogosto menjajo. Čudno, saj so pogoji naravnost sijajni, je z igrano naivnostjo omenila Eliza Deportesova. Ali so morda mladi Praslini tako zelo razvajeni? Ne, nikakor ne, ji je zagotovila gospa, otroci so prav ljubki in bistri. Pač pa... a kaj bi pravila! Gospodična ima gotovo svoje izkušnje glede družinskega življenja. Vojvoda in vojvodka Praslinova pripadata najvišji družbi v Parizu in na Korziki in v enajstih letih se jima je rodilo devet otrok. Vendar se včasih zdi, kakor bi med njima ne bilo pravega prijateljstva. Kajpak je to stvar njenih značajev, ki sta si tako različna. Vojvodka je trenutno slabega zdravja in se ne more zmerom obvladati, vojvoda pa ni človek, ki bi se bogve kaj oziral na razpoloženje drugih. Tako so otroci pač pogosto priče družinskih preprirov. Prav za prav prihaja do preprirov zaradi njih. Vojvoda ima zelo rad otroke in hoče sam odločiti o njihovi vzgoji. Vzgojiteljica mora biti torej posebno taktična in obzirna...

In tako je bila Eliza na poti iz Milana v Pariz, kjer bo po jutrišnjem že nastopila svojo novo službo.

2.

Hiša gospe Merove je bila napol pension, napol šola. Stala je v ozki ulici v predmestju, imela je okna, visoka okna in mračne sobe, bila je dolgo vrsto let zatočišče študentom najrazličnejših narodnosti in ostalim slučajnim gostom Pariza. Gospa Merova je zelo rada nudila v svoji hiši zavetje tudi samostojnim ženskam, če so bile seveda pravno popolnoma neoporečne in so imele dovolj denarja za najemnico.

Eliza Deportesova in gospa Merova sta bili dobri prijateljici. Eliza je stanovala pri njej tistega pol leta, ko se je po končani šoli v samostanu učila slikarstva. Takoj po prihodu v prestolnico se je Eliza odpeljala v hišo svoje prijateljice. Pristrčno sta se pozdravili in Merova jo je povedla v isto majhno podstrešno sobico, ki jo je Eliza tako dobro poznala iz nekdanjih let.

»Torej ste se zapustili Milano, draga gospodična? In spet ste v svojem Parizu, zdaj brčkone za zmerom?«

»Kdo ve! Zdi se mi, da bom imela na novem mestu precej težav in hudih problemov,« je odvrnila Eliza.

»Devet novih problemov, če je res, kar sem slišala o Praslinovih. Saj boste nastopili svojo novo službo pri vojvodi in vojvodki Praslinovih,«

»Da, a imela bom le tri deklice in najmanjšega fantka. Starejši fantje imajo svojega učitelja, tri hčerke pa so v samostanu v šoli.«

»Hiša, v katero ste namenjeni, je silno bogata, a vendar boste v težavnem položaju. Zelo mladi ste, pa saj najbrže sami dobro veste, kaj bo ta služba zahtevala od vas. Ko se boste šli jutri predstaviti, vam svetujem, obnašajte se kar najbolj kot vzgojiteljica.«

Ostre oči starejše ženske so pazljivo motrile mlajšo žensko, njen mladostni, sveži obraz, ljubki klobuk in kostanjeve lase, ki so silili izpod njega. Potem je dodala:

»Gotovo ste utrujeni; toplo vodo imate v svoji sobi. Večerja je ob pol sedmi uri.«

Eliza je stopila v svojo sobo. Prsti so ji trepetali, ko je razvezovala trakove klobuka. Odprla je okno in se zazrla preko mesta tja do Seine. Seina!... Zdelo se ji je, da sliši njeno šumenje. Naposled je bila spet doma, v svojem rojstnem mestu. Vroče je prosila Boga, naj ji da srečo, naj ji da okusiti mladost, preden se bo postarala!

Doma... Nikoli ni ničesar vedela o svojem domu, o svojih starših. Vse, kar je vedela o sebi, je bilo to, da je bila krščena za Elizvo Deportesovo. V samostanu, kjer je hodila v šolo, so ji povedali, da so ji starši umrli, ko je ležala še v zibelki. Včasih se ji je zdelo, da je kakor silhueta, izrezana iz črnega papirja in prilepljena na bel karton.

Polna odločnosti je hitela naslednjega dne v Ulico sv. Honorija, kjer je stala palača Praslinovih, svoji neznani usodi naproti.

Ko je zagledala pred seboj mogočno poslopje z velikanskim grbom na pročelju, z visokimi okni in krasnimi balkoni, vse obdano z razkošnim vrtno, se ji je zazdela pred tem razkošjem hiša Marcellinijevih v Milanu stara in siromašna.

Služabnik, ki jo je sprejel, je položil njeno vizitko na srebrni podnos in izgubil po dolgem hodniku. Ko se je čez čas vrnil, se ji je spoštljivo priklonil:

»Vojvoda in vojvodka vas pričakujeta, gospodična. Izvolite z menoj.« — Šla sta po mehki preprogi, razprostrti po hodniku, mimo nešteti vrat, in ko sta se ustavila pri zadnjih in je služabnik že dvignil roko, da bi potrkal, se je zaslišal iz sobe jasen ženski glas:

»Prav dobro me razumeš! Prosim te, nikar se ne pretvarjaj! Vsa hiša ve, s kakšnim veseljem me neprestano ponižuješ!«

Zaslišala sta čisto miren glas moškega, ki pa je takoj utihnil in ženska je nadaljevala:

»Da, ponižuješ me pred otroki in pred služabniki, in zdaj si izbiraš novega gledalca — vzgojiteljico. Nikar ne misli, da sem tako neumna, da ne bi vedela, čemu jo hočeš imeti pri hiši. Bila sem čisto zadovoljna z gospodično Majardovo, a ker ni več mlada in lepa in ker čuti z menoj v moji nesreči, jo odslavljaš. Pravim ti, da ne morem več prenašati tvojih žalitev. Otroci postopajo z menoj kakor...« Za trenutek je utihnila, izpregovoril je možki in tedaj je služabnik močneje potrkal ter pomenljivo pogledal Elizvo.

»Gospodična Eliza Deportesova,« je dejal mirno, ko so se vrata odprla.

Vse življenje se je Eliza spominjala te sobe, kakor jo je bila videla tega dne. Bil je to majhen, prijazen prostor, vojvodkina sprejemnica. Okna so bila zastrta s temnoredčimi zastori. Pohištvo je bilo dragoceno, obilno okrašeno z zlatom in brokatom. Vse to je zagledala Eliza, še preden je opazila moža in ženo, ki ju je bila pravkar nehote slišala govoriti.

Žena je ležala na divanu in skozi tenko svilen domačo obleko se je jasno risalo njeno mehko, polno telo, ki je nosilo vsa znamenja pogostih porodov.

Ko je Eliza vstopila, je nastala v sobi tišina. Ne mož, ne žena nista izpregovorila.

»Gospa vojvodka,« je izpregovorila Eliza, »upam, da nisem prišla prezgodaj? Želeli ste govoriti z menoj ob enajstih.«

Ženska na divanu je komaj opazno priklonila. Eliza je stopila dalje in šele tedaj je opazila vojvodo, ki je stal ob oknu napol skrit

za zastorom. Takoj se je živahno okrenil k njej. Štetil je moral kakšnih petintrideset let, oblečen je bil v zelen župan, svetle lase in brke je imel kratko prestrižene in koža nad njimi je imela zdrav, topel lesk. Ko se je nasmehnil, je postal ves mladeniški, le oči so gledale nekam utrujeno.

»Izvolite, gospodična Deportesova,« je izpregovoril. Spoznala je glas, ki ga je bila pravkar slišala pred vrati. Sedla je na stol, ki ga je bil vojvoda primaknil h kaminu.

»Upam, da ste bili zadovoljni z mojimi spričevali,« je menila Eliza.

»Spričevala? Oh, da, popolnoma,« je omalovažujoče odvrnila vojvodka.

»Vaša spričevala so odlična,« je dodal vojvoda.

»Gotovo želite kaj več zvedeti o meni. Pa tudi jaz bi rada izvedela kaj več o dolžnostih, ki me čakajo,« je dejala Eliza proti ženi, ki je ležala na divanu. A zdelo se je, da je ta sploh ni slišala. Njene oči so neprestano iskale možev obraz. »Gospa vojvodka mi je ponudila lepo plačo, ničesar pa mi ni povedala o otrokih, niti o svojih željah glede vzgoje. Morda ne bom mogla ustreči vsem vašim zahtevam.«

»Zahteve niso pretirane, gospodična,« je odgovoril vojvoda namesto žene, ki ni kazala niti najmanjšega zanimanja za pogovor. »Najbrže že veste, da imata starejša sinova svojega učitelja, tri hčerke pa so v samostanski šoli. Ostanjejo torej še štirje, in ti bodo v vaših rokah. Izabela, naša najstarejša hčerka, šteje štirinajst let, Luiza pa deset. Berta jih bo imela prihodnji mesec šest in najmlajši, Jurček, jih ima štiri. Otrok je zelo bister in silno občutljiv. Njegovo zdravje me hudo skrbi.«

Elizo je presenetilo, da je rekel »me« mesto »nas«.

»Jurček ima svojo občutljivost po meni,« se je zdaj oglasila vojvodka. »Preden se je rodil, sem bila bolna in nesrečna in otrok bo vse življenje nosil pečat mojega trpljenja.«

»Gospodična Majardova se je pritoževala nad mlajšima, da jima jeziki ne gredo posebno dobro,« je z rahlim izrazom nejevolje izpregovoril vojvoda.

»Bila sem popolnoma zadovoljna z gospodično Majardovo,« se je znova prebudila iz svoje otrplosti vojvodka.

»Nismo za to tu, Fani, da bi razpravljali o gospodični Majardovi,« jo je hladno zavrnil mož. »Gospodična Deportesova naj postopa z otroki po svojem lastnem preudarku.«

»Še nekaj vam moram povedati,« je z neodločnim glasom dejala Eliza. »Nekaj, kar se tiče moje vere. V pismu sem vam bila že omenila, da sem prestopila v protestantsko vero.«

Vojvodka jo je očitajoče pogledala.

»No, Teodor, zdaj imaš, kar si hotel. Spravil si nas v nemogoč položaj.«

»Ne vidim nobenega razloga za to, Fani, razen če bi skušala gospodična kako vplivati na otroke, česar pa ne verjamem.«

Eliza ga je hvaležno pogledala: »Nimam niti najmanjšega namena, vmešavati se v verske zadeve. Vsaka vera mi je sveta.«

»Dovolj bi bila že vaša navzočnost, da bi bila vera mojih otrok v nevarnosti.«

»To bo odvisno od gospodične same, Fani. Sicer bo pa verska vzgoja otrok še nadalje v rokah kaplana Galarda.«

»Če dovoliš to, boš s tem smrtno razžalil njega.«

»Sam mu bom vse razložil, če hočeš.« Okrenil se je k Elizi in mirno nadaljeval: »Dokler boste ohranili svoje verske prepričanje zase, gotovo ne bo razloga za nesporazume.«

Njegov odgovor je Elizo pomiril. Presenečala sta jo njegova odkritost in uglajenost. Najbolj pa jo je presenečalo njegovo živo zanimanje za otroke. Čutila je, da bo vladalo med njima popolno soglasje. Nagonsko pa je tudi čutila, da bo priča še marsikaterega nesporazuma med vojvodskim parom.

Pogovor je bil končan. Ko se je Eliza obrnila k ženi, ki bo poslej njena gospodarica, da bi se poslovila, je opazila, da so njene oči napol priprte. Zdelo se je, da je pozabila na pogovor in na ves svet. Vse njene misli so zdaj veljale možu, ki je stal ob kaminu. V tej sobi je on edini obstajal zanj.

(Dalje.)

NEKAJ ZA MLADINO

Lačen kužek

Kužek laja: »Hov, hov, hov, glad prignal me je domov!«
Mati pravi: »Kdo pa dela? klatežu ne damo jela!«

Kužek truden v hlev gre leč, a zakleta to je reč
spanje mu preganja godec, gode mu vso noč želodec.

D. G.

Kako so izgubili sestrico Jelkico

Zgodilo se je, da je pri nekega storklja Stanku in Marici zaželeno sestrico. Od veselja sta bila iz sebe. Strmela sta v drobno, predobno stvarco, ki se je komaj videla iz grmade belih čipk. Nič ni jokala, kakor ima, navado delati druge take punčke, ampak kar lepo je spala in se ni niti zmenila za brata in sestrico, ki sta koprnela po trenutku, ko bo odprla očesi.

Slišala sta pogovore odraslih, da je predobna in da najbrže sploh ne bo živela. Neznansko ji ma je bilo žal zanjo. Ne, to se ne sme zgoditi! Kako dolgo sta si želela sestrice, majcene, drobne, kakršno so dobili pri sosedovih, a zdaj, komaj je prišla, naj bi že kar spet odšla. Toliko sta vedela, da pomeni smrt oditi za zmerom neznanu kam.

Toda kljub pričakovanju je punčka čez tri dni spregledala in tudi zajokala. Dalj so ji piti in odslej je kazala čedalje večji tek. Počasi je postala mal Jelkice, če že ne krepka, pa vsaj zadosti odurna punčka.

Ob letu je shodila. Stanko in Marica sta tekmovala med seboj, kateri jo bo vodil za roko. Počasčenega se je čutil, kogar je sama izbrala. Tako je rasla oboževana od vseh, zlasti pa od brata in sestrice, ki sta jo naravnost razvajala.

Stanko ji je razkazoval svoje zajčke in Jelkica jih je gladila po mehki dlaki, zraven pa veselo vzklikala, četudi ji je srčce zdaj pa zdaj utripnilo v bojazni, da je ne bi živalca z velikimi svetlimi očmi ugriznila. Ali pogled na brata, ki je kljub svojim kratkim hlačicam gledal tako moško v svet, jo je svaril, da se ji zdaj ne more zgoditi prav nič.

Enkrat pa bi bila od strahu skoraj umrla. Ničesar hudega sluteča je kobacala po vrtu. Kar

privede izza hišnega ognja dotrta kokijska svojo kompanijo piščet. Prav dostojanstveno je korakala mimo Jelkice, zaverovana v te pisane kepice, ki so bile kar smešne, ko so tako pridno sledile svoji mamici. Zlasti ena. Bila je vsa pokrita z dlako, le vrtec je imela gol. Ta je najbolj ugajala Jelkici.

»Ujela bi jo,« ie pomišljala in že je stegovala drobno ročico.

Ni bilo niti posebno težavno, pa je bil mali g. lovratac njen. Neumljeno je čvkal in se hotel osvoboditi Jelkicine roke, ki mu je trdo stiskala k sebi. Toda budno oko matere kohlje, ki je že opazila nesrečo, v katero je zašči njeu nepazljivji otrok. Z razpetimi kreljotmi se je približala Jelkici, ki je videla v razljujeni koklji samega zmaja iz pravljic. Zakričala je in tem tesneje stisnila golovratca k sebi, čoktja se je zaletavala vanjo, a Jelkica je tulila, kakor bi jo požirala sama groza.

Na vik in krik in presunljivo kokodajsanje je naposled pritekla mama, vrnila koklji pišče in odnesla hipajočega in od strahu tresočega se otroka.

Odslej je Jelkica jokala, če je samo od daleč zagledala hudo kokljo.

Nekega dne pa prinese Stanko Marici preveselo novico: »Borovnice v gozdu so dozorele, sosedov Jože jih je nabral večeraj kar dva litra.« Dobila sta dovoljenje od mame, da smeta popoldne po borovnice. Toda Jelkice jima mama ni dala tako hitro iz rok.

»Ali bosta pazila nanjo?«

»Strašno bova pazila!« sta k'mala oba.

Vzeli so lončke in skledice in krenili vsi trije proti deset minut oddaljenemu gozdu.

Vse bo, kakor je naročila mama. Če je mama ne more zaupati, komu naj jo pa!« se je močatil Stanko. Marica mu je pritrjevala. Jelkici pa se je zdelo silno imenitno, da gre po borovnice, čeprav niti vedela ni, kaj šne so.

Objel jih je gozd. Neko je odgrinjal sestricama veliko praprot, da sta lahko rinili skozi goščavo. Kmalu so dospeli do velike jase, vse porasle z obloženim borovničjem. Teško so kimala debele, črnosive jagode in vabile. Otroci so se jih brez oklevanja lotili. Ej, so jim šle v slast! Napravili so ji iz soka rdeče brke in se prsrčno smejali drug drugemu. Ko so se nasitili sladkega božjega daru, sta začela Stanko in Marica pridno nabirati v lončke.

»Ti ostani tukaj, midva pogledava še tjale za ono drevo!«

»Tam jih je vse črno!« je klicala Stanko.

»Da, le lepo čičkaj, kmalu prideva nazaj!« je naročila Marica.

Jelkica je lepo čičkala in čakala. Postalo pa ji je predolgočasno, zato je sklenila, da se malo sprehodi. Obstala je pod visoko smreko, pod katero je bila razpeta prelepa mahova blazina. Jel-

kica se ji je čudila: »To je brzkone zajčkova posteljica.« Legla je in v trenutku se ji je kar samo zaspančkalo...

Stanko in Marica sta se vrnila na prejšnje mesto, toda Jelkice ni bilo nikjer. Otrpnila sta.

»Pa ne, da bi jo bila vzela Pehtra-baba, se je Marica mrtvila od strahu.

»Ah, marnje! Da ti še to verjameš! Toda mogoče je odšla sama domov. Prav mogoče je.«

Zdirjala sta proti domu, kar so ju nesle noge. Pri sosedu sta vpraševala, ali je Jelkica doma. Niso vedeli.

»Kje pa imata Jelkico?« je začudeno gledala mama, ko sta se pojavila na dvorišču. Razumela sta. Brez besede sta se obrnila in stekla nazaj v gozd. Mariac je jokala, Stanko je klical na vse grlo: »Jelkica! Jelkica!«

Posluhnila sta. Tam daleč na desni se je oglašal tanek, jokav glasek. Kot brezumna sta planila v tisto smer, kjer sta po kratkem iskanju odkrila ljubljeno sestrico, vso zamazano od solz, ki so se mešale s krvjo črnih borovnic.

Nič ji nista zamerila, ker ni bila ostala na svojem mestu.

Odhiteli so presrečni za se držec k skrbeči mamici. Na njenih prsih se je Jelkica še enkrat iz srčka raztožila: »Stlah me je bilo, stlah!« Mama je rahlo posvarila Stanka in Marico zaradi njune neprevidnosti, nato pa privila vse tri glavice k sebi in vzkliknila: »O, da bi vas v resnici nikoli nobenega ne izgubila!«

M. A.

Te štiri fotografije se vam gotovo ne zde imenitne. Pa so vendarle, saj so dobile prve nagrade na razstavi najslabših fotografij.

Po Steubnu:

3

RDEČI VIHAR

Povest iz prve indijanske vojne za Ohio

Namen indijanskega poglavarja je bil, da pripravi malega bolnika s pomočjo vročega čaja in pare do potnja in da tako uniči mrzlico Mirko in njegova žena sta zdaj prinašala vedno znova vode iz bližnjega potoka, polagala sta drva na ogenj, valila vroče kamenje v šotor in jemala že porabljeno kamenje spet na prosto. Medtem je bilo treba sproti cepiti drva in stalno paziti, da ne nastanejo odprtine v šotoru, skozi katere bi uhajal vroči dim. Tekumze je pomagal, kolikor je le mogel. Kar pa je bilo špranj, je skozi nje bolj in bolj uhajala para. To je bil dokaz, da je v šotoru toliko pare, da zadostuje za zdravljenje. Logan je držal otroka na ležišču, pri tem pa je še vedno izpodbiral one zunaj: »Le še kamenja, le še vode!«

Tako so se pri vročem dnevu tiho in urno borili za mlado življenje. Čez čas so se začele prave melodije iz šotora. Logan je pel indijanske pesmi rotenja. Pri tem se je oglašala čarobna ropotulja, ki jo je glavar nenehno vtel Logan je bil preveč pameten, da bi verjel, da takšno rotenje kaj pomaga pri zdravljenju. S svojim petjem in ropotuljico je samo hotel svojega malega bolnika pomiriti. Sli drugega pomena tako nimajo vsa rotenja indijanskih čarovnikov, ki jih nevedneži tako radi zasmejujejo kot tepce ali sleparje.

Ko je poteklo pol ure, je dal Logan nova navodila. Kmalu nato je odgrnil odeje pri vrtu in je z malim bolnikom v naročju pohitel v hišo. Tu je z že pripravljenimi pogretnimi odejami močno odgrnil fantka, ga peten vročega

položil na ležišče ter ga skrbno pokrnil. Fantek, ki prej ni imel glasu več, je zdaj že nekoliko zajčkal in zakričal, nato pa hitro zasopal. Po nekaj minutah se je začel potiti še huje kakor prej v šotoru. Logan je stal s starši in s svojim malim spremljevalcem ob ležišču malega bolnika in si je globoko oddahnil. Potem je rekel prišeno:

»Dobr duh nam bo naklonjen! Moje sinje oko nora zdaj spati, brat moj. Ko se zbudi, bo bolezen zbežala od njega. Tako upam. Pokrijte ga še z odejami in pazite, da bo vedno na toplem!«

Mlada mati je jokajoča pokleknila ob otrokovi postelji. Silna živčna napetost zadnjih ur se je zdaj sproščevala, vrnilo se je dobro upanje. Mirko je bil ganjen dal rdečemu prijatelju desnico in stisnil njegovo. Tudi njegove oči so bile solzne.

»Hvala ti, bra moji!«

Ti je bilo vse, kar je mogel reči. Bil je prav tako redah besed kakor Logan.

Vsi trije moški so stopili iz hiše. Logan je z vzglednimi rokami stopil soncu nasproti, ki je že počasi tonilo na zapad. Zaprl je oči in je svečano resno izgovorjal indijanske besede na čast dobremu duhu rdečih otrok. Prosil je za življenje bolnega dečka. Njegov govor se je izpremenil v tiho besedo, nato z globokim, enoličnim mračnim glasom. Mirko in Tekumze sta stirme obstala ob njem. V Tekumzejevih očeh sta žarela ljubezen in spoštovanje do indijanskega glavarja. Tekumze je bil glavarju skoro enak po postavi in moči. Skromen je stal za njim oprt ob svojo dolgo puško, črni lasje so mu padali na ramena. Po načinu plemena Savanov je imel glavo ostriženo le spredaj od ušesa do ušesa.

Ko je indijanski poglavar končal svojo molitev, se je okrenil in stopil proti klopi pred hišo, kjer je že sedel njegov beli prijatelj Mirko s hrptom naslonjen ob leseno steno. Indijanec

pa se ni vsedel na klop, marveč na tla, vzela svojo dolgo, umetno rezljano in okrašeno pipo, ki jo je nosil na traku okoli vratu, in je začel molče kaditi. Tekumze se je vsedel nedaleč od njega. Nikoli bi mu ne padlo na um, da bi v navzočnosti belcev kršil staro šego, ki je velevala manjšim pokornost, skromnost in molk. V tem pogledu so mladi indijanski možje že od nekdaj lahko služili belcem za zgled. Tekumze ni kadil; tudi to bi bilo v glavarjevi družbi nedostojno. In vendar je bil »k skoku pripravljeni planinski lev«, kakor se je po indijanski glasilo njegovo ime, takrat že v šestindvajsetem letu.

Tako so torej sedeli vsi trije možje v mirnem molku, kakor je to mogoče le med dolgoletnimi prijatelji. Vsak je pomišljal svoje. Mirko je že premagal potrnost in brezupnost pravkar minlih ur; po Loganovih tolažilnih besedah ob otrokovi postelji se mu je zdaj bolj in bolj vedrilo obličje.

Poteklo je kakšne pol ure, ko je trojica zaslišala moške in ženske glasove. Mirko je ostrmel, uzri je na robu gozda neke postave. Bilo je očitno, da so se, dokler so bile v zgodu, sporazumevale le s tihimi besedami. Zdal pa, ko so uzrle leseno hišico, niso imele več razloga za previdnost. Mirko je spoznal dva sosedu iz bližnje naselbine ob Modri reki. S seboj sta imela ženi in celo dva otroka, ki sta se tako rada igrala z njegovim bolnim sinkom, saj sta bila enakih let. Tretjega moža ni poznal.

Mirko je vstal in stopil prišlecem nasproti. Oba Indijanca pa se nista zganila, čeprav sta bila s hrptom obrnjena proti njim. Mirko je pozdravil sosede s pristranskimi besedami, pogladil je fantičku in deklici lase in se obrnil k tretjemu možkemu.

»To je Daniel Bun, Mirko,« je rekel Konrad Vulf.

Mirko je pozorno pogledal tučca. Bil je presenečen: tako si pač ni predstavljal slavnega

ZA UGANKARJE?

Križanka

1		2		3	4		5		6
				7					
8	9		10				11		12
13			14						15
16			17						18
19		20							21
		22					23		
24									25

Vodoravno: 1. Rastlina, ki raste v gorah, no kakor krompir. 7. Visoka karta. 8. Knjižica s koledarjem, že dolga desetletja udomačena med Slovenci + parkljarji jih imajo (ednina; tri črke). 13. Casovni prislov. 14. Samec neke vrste parkljarjev. 15. Ploskovna mera. 16. Visoka karta (kakor pri številki 7). 17. Del stopala. 18. Predlog. 19. Del telesa (par, zato v množini; štiri črke) + egiptovska reka (tri črke) + šahovski izraz. 22. Pijača starih Slovanov. 23. Oslovski glas. 24. Bodeča živalca. 25. Pod zemljo rove izkopavajoča živalca.

Navpično: 1. Moški pri pisalnem stroju. 2. Pripoda v začetku besed, s katero se označuje starodavnost. 3. Lahkoveren, otroški s tujo besedo. 4. Može, strogi nasproti samim sebi. 5. Pripadnik belega naroda na jugu Afrike. 6. Rase v prosti naravi in daje pomladi zdravo solato. 9. Pomladi in poleti jo vidiš jutraj na travi. 10. Nasprotno ob besede »hladen«. 11. Letopis s tujo besedo (množina). 12. Zelenica s tujo besedo. 20. Par k ženi. 21. Rdeče cvetoča rastlina, ki zraste na polju; goji se tudi v vrtu, ima razne barve.

Skrit pregovor

b o . . . n j gorenjski kraj
 p o . . . c a dobra jed
 l e . . . t a vsako deklo si jo želi
 p o . . . s i polž leze tako
 k o . . . l o opoldanska jed

Namesto pik vstavi prave črke in te beri po parih od zgoraj navzdol, pa boš dobil znan kratak pregovor.

lovca, ki se je bil pravkar vrnil z večletnega potovanja po deželi Kentuki. Vse drugače so mu ga bili opisali.

Mož pred njim je bil manjši kakor Mirko in zelo suhljate postave. Na prvi pogled je bil sama kost in koža. Obraz in roke je imel od sonca tako ožgane, da bi ga mirno lahko štel med Indijance. Edino obleka ga je izdajala za belca. Toda na njegovi opravi ni bilo nič posebnega kakor tudi ne na potezah njegovega obraza. Čelo, nos, usta, brada — vse je bilo na mestu, kamor je spadalo in prav nič ni izdajalo kakšne posebne prevejanosti bistrosti, modrosti in poguma. Bun je bil očitno vaju, da so ga novi znanci ogledovali in da jih je razočaral. Njegove oči so se nekoliko prezirljivo smehljale, ko je po kratkem presledku, odkar ga je ogledoval Mirko, rekel:

»Čul sem že o vas, rjavolasec moj predragi! Pa sem dejal, da si je treba enkrat ogledati vaše dolge korake. Kaj takega vidi Dane Bun vedno rad. Ze dolgo je tega, že štiri leta menda, kar sem prvič čul o vas. Toda dolge korake je zmerom vredno pogledati.«

S svojimi dolgimi kraki si je nekoč rešil življenje na meji. O tej nenavadni rešitvi, ki je imela tudi nenavadno srečne posledice, se je daleč naokrog govorilo. Takrat je veljala slavna pogodba med lordom Denmoroni, ki je bil tedaj zastopnik angleškega vladarja v Ameriki, in štirimi indijanskimi plemeni, ki so molče priznavala Kornstalka, glavarja šavanov, za voditelja. Po tej pogodbi je bil Indijancem za dobo štirih let mir zagotovljen. Kaj je to pomenilo, so vedeli najbolj ceniti oni beli nasejenci ki so prebivali na meji pokrajini, kjer so domovala omenjena indijanska plemena. Mirko je takrat postal neprostovoljno orodje preračunljivega glavarja Kornstalka. Bilo je povsem naravno, da je Dane Bun zdaj ob svidenju začel najprej govoriti o teh dogodkih. Le način, kakor je začel, je bil tak, da so njegove besede morale zbuditi nekaj nezaupanja.

Zenski vestnik

Za kuhinjo

Kašna juha. Temeljito operi in skuhaj v treh litrih slane vode četrt litra kaše (prosene). Napravi na masti s čebulo, petršiljem in moko (tri žlice) rumeno prežganje, ki ga zalivaš med mešanjem s kašno vodo. Ko je gladko, stresi v lonec h kaši. Prideni še malo majarona. Ko dobro prevre, je juha kuhana. To juho seveda zelo izboljšaš, če ji dodaš malo na drobno sesekljane svinjine. Okusnejšo napraviš kašno juho tudi, če ji doliješ juhe, v kateri si kuhala svinjino.

Kuhani krompirjevi cmoki. V kozico deni žlico masti in v njej zarumeni malo zelo na drobno rezane čebule in pol žlice na drobno zrezanega petršilja. Nato kozico odstavi in dodaj žlico sirovega masla, pet olupljenih, skuhanih in skozi sito pretlačenih krompirjev, eno jajce (če imaš dovolj, rajši dve), dve žlici drobtin, malo moke in soli. Vse dobro zmešaj, napravi za oreh debele cmoke in zakuhaj v juho.

Čarobni kvadrat

1. a a a e
 2. e i i k
 3. l l p p
 4. r r t t
1. 2. 3. 4.

Vodoravno in navpično: 1. Podzemna shramba. 2. Pogosto drevo pri slovenskih domovih. 3. Pokrajina ob albanskogrški meji. 4. Kar ti ostane, če odstraniš čisto težo.

Stopnice

- o t orodje za čiščenje pri plugu
- . o t . . . novorojenec in birmanec ga imata
- . . o t . . pravoslaven duhovnik
- . . . o t . . vodi letalo

Rešitev ugank iz št. 18. Križanka: vodoravno: 1. Honduras, 7. aga, 8. oda, 9. ilo+Mozul, 12. ti+ča+nato, 13. Tiflis, 17. žakelj+ar, 19. Emi+slana; navpično: 1. Haiti, 2. ogli, 3. naočniki, 4. Rozalija, 5. adut, 6. salon, 10. na, 11. on, 13. tam, 14. fes, 15. ill, 16. san, 17. že, 18. ra (ar). — Skrit pregovor: Kropa, skala, prota, škoda, šumar, livar; pregovor se glasi: Roka roko umiva. — Stopnice: 1. lopata, 2. klobuk, 3. galoše, 4. razlog, 5. vabilo. — Čarobni kvadrat: 1. šola, 2. opis, 3. list, 4. Asta.

Krompir na francoski način. Dva kilograma krompirja skuhaj olupi in zreži na rezine. Več jaje trdo skuhaj in prav tako zreži na rezine. V pomazano pekačo ali skledo za narastek deni eno vrsto krompirja, nato tanko vrsto jajc, osoli, popraj in pokapaj z raztopljenim maslom. Nato daj spet vrsto krompirja, tanko vrsto jajc z raztopljenim maslom in to ponavljaj tako dolgo, da porabiš vse. Na vrhu naj bo krompir. Polij s smetano in peči v pečici pol ure. Prav dobra jed k solati.

Krompirjev golaš. Poltretji kilogram krompirja olupi in zreži na srednje velike kocke. Na masti prepraži kakšnih šest dekagramov moke in sesekljano čebulo, dodaj paprike, krompir osoli, zalij z vodo in kuhaj do mehkega. Krompirjev golaš mora biti gost.

„Jdovi žganci s krompirjem. V dveh litrih slane vode skuhaj pet do šest olupljenih in na kolesca zrezanih krompirjev. Stresi nato v lonec tri četrtine litra ajdove moke, pokrij in pusti vreti še slabo četrt ure. Zdaj odlij nekaj vode, zmešaj, zdrobi v skledo in zabeli.

Čebule ne devaj v mrzlo mast. Pravilo vsake kuharice naj bo, da ne dene čebule nikdar v mrzlo mast, temveč zmerom v vročo in pusti, da zarumeni. Če namerava pridati tudi petršilja, naj ga da zmerom le k že rumeni čebuli in takoj odstavi ali pa hitro pridene moko ali meso ali kaj drugega.

Drobnjak je zdrava jed, ker ima nekaj tistih snovi kakor čebula in česen. Zraven tega pa mu v zelenem stanju gotovo ne manjka vitaminov. Zlasti izboljša drobnjak okus juhe, če ga pride-neš narezanega vanjo, ko je juha že na krožniku. Če imaš pri hiši vrt, nasadi več šopov drobnjaka, tako da ga po vrsti režeš. Ko prideš do zadnjega šopa, je prvi že spet goden za rezanje. Drobnjak se rabi tudi za omako.

Zelenjadni prašek za obare in juhe. Napraviš si ga lahko sama, ko ti bo na vrtu zrasla za ta prašek potrebna zelenjad. Vzameš pest prožiljke, pest sivke, nekaj majarona in zelene paprike, list lorberia in malo timeza. Vse to posušiš na zraku v senci in dodaš še žlico koriandra. Vse skupaj stolci in presej, nato pa deni v steklenico in zamaši. Zelenjadni prašek devaš v mesne obare ali v krompirjevo juho, pa vselej prav malo in šele tedaj, ko je jed že kuhana.

Koristni nasveti

Pranje svilenih robcev. Da svileni robci ne postanejo rumeni, jih pereš tako, da jih ne kuhaš ali z milom drgneš. Napravi peno iz dobrega mila v mlačni vodi, v kateri jih mečkaj. Nato jih izperi v čisti mlačni vodi, rahlo izžmi, posuši in zlikaj še vlažne. Mokrih ne smeš likati.

Čiščenje srebra. Premočno drgnjenje je škodljivo srebru. Zato položi srebru rajši v vročo mlinico s sodo. Tako očistiš kos za kosom in vroče osušiš. Srebrni predmeti dobijo na ta način spet lep blesk.

Zato je Mirko odgovoril bolj pridržano, kakor je to sicer bila njegova navada.

»Prav gotovo, dragi polkovnik, dolgi kraki in dolga puška lahko moškemu zmerom dobro služijo...«

»Polkovnika kar pustite, gospod. Nič ne dam na to. Toda prav imate: dobra puška, dobre noge in bistro oko kaj veljajo, gospod Mirko.« Ponu-

»Vi ste Logan,« je veselo vzkliknil Dane Bun

dil je Mirku desnico, ki jo je ta stisnil veselo in čvrsto zadovoljen z besedami Daniela Buna.

Njuno pogovaranja se pa so nenadno prekinili vzkriki obeh otrok, ki sta pohitela v kočino in sta zdajci spet prestrašena pribežala iz nje. Ugle-tala sta namreč oba Indijanca. Jokajoča sta se plaha skrila za manjino krilo.

Logan, ki je tudi slišal otroški krik, se je okrenil. Ko je opazil oba otroka, mu je lahen smeh-

ljaj zaokrožil okrog ust, njegove resne poteze so se zvedrile. Ko pa je pristopil bliže, sta ga otroka spoznala, najbrž po gladko ostrizeni irokeški glavi, zakaj Irokezi so bili ob Sinji reki kaj redki. Zdaj sta otročička razprostrla ročice in vesela pohitela k indijanskemu glavarju. Oklenila sta se njegovih nog in ga pridržala na mestu.

Belci so pristopili in Dane Bum je motril ta

prizor vidno presenečen. Indijanec si je bil pozorno gledal stezosledca Buna, ki se mu je bližal. Zdaj je rekel pridržano:

»Tagajutah (glavar) je vesel, da vidi dolgo puško.«

Začuden je vzkliknil Mirko: »Po čem pa, Logan, spoznaš Daniela Buna?« Logan se nasmehne:

(Dalje)

Pregled vojnih in političnih dogodkov

Iz Rima poročajo: Dne 29. in 30. aprila sta se sestala pri Salzburgu Mussolini in Hitler.

Razgovori med njima so potekali, kakor pravi rimska vest, v duhu prijateljstva in neporušnega bratstva v orožju obeh narodov in voditeljev. Ob tej priliki je bila še enkrat odločno potrjena železna odločitev Italije, Nemčije in njunih zaveznikov, da se zagotovi dokončna zmaga z vso silo sredstev, s katerimi razpolagajo. — Italijanski in nemški listi izvajajo k temu sestanku, da je neporušno prijateljstvo obeh narodov zagotovilo za zmago. Bolgarski in turški listi izražajo hkratu mišljenje, da ta sestanek napoveduje velike dogodke.

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil je objavil 3. maja naslednje vojno poročilo: V Cirenaiki so nemška bojna letala

napadla veliko zbirališče sovražnih mehaniziranih vozil, med njimi tudi mnogo oklopnih avtomobilov.

ter so mnoga izmed njih zadela in nekaj desetina zažgala. V letalskem spopadu je bilo sestreljeno letalo tipa Curtiss. Letalske sile so znova bombardirale Malto. V spopadih s sovražnimi lovci so sestrelile en »Spitfire«. Sovražnik je ponoči napadel Rodoško in Leroško otočje. Škoda ni velika, človeških žrtev ni bilo. Eno angleško letalo je bilo zadeto južnovzhodno od Lerosa in je padlo v morje. Angleška letala so odvrгла omejeno število bomb tudi na področje okrog Pireja in na okolico Aten. Nekaj hiš je bilo poškodovano. Med prebivalstvom je bila ena smrtna žrtev, pet ljudi pa je bilo ranjeno.

Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo 3. maja poročilo, iz katerega povzemamo:

Na vzhodnem bojišču so bili nemški napadi uspešni.

Več sovražnikovih krajevnih napadov je bilo odbito. Na fronti pri Murmansku so se izjalovili napadi močnejših nasprotnikovih sil. V severni Afriki na obeh straneh živahno izvidniško udeleževanje in topniško obstreljevanje. Pri napadih na angleška zbirališča motornih vozil, taborišča in skladišča v Marmariki je utrpel sovražnik občutne izgube vojnih potrebščin. Napadi na angleška letališča na otoku Malta so se z dobrim uspehom nadaljevali podnevi in ponoči. Lahka nemška bojna letala so potopila pred angleško vzhodno obalo dve trgovski ladji. Izvidniška letala so potopila na morju pri Shetlandskih otokih petrolejsko ladjo.

Iz Helsinkija poročajo: Finski generalni štab je objavil 3. maja, da je

bojno delovanje na vseh frontah obstajalo samo v medsebojnem nadlegovalnem ognju topništva, pehotnega orožja in patrolskih operacij.

Finsko topništvo z metalcji bomb in protitankovskimi topovi so na vseh frontah učinkovito delovali in uničevali cilje v sovražnih položajih. Pri Louhiju se je finska patrola, sestojeca iz 19 vojakov, spopadla s sovjetskim oddelkom, ki je štel 50 ljudi in je polovico izmed teh uničila.

Po vesteh iz Tokia so

japonske čete zasedle mesto Mandalay v Burmi.

Japonski listi obširno razpravljajo o tej zasedbi Mandalaya in naglašajo, da imajo Angleži sedaj na razpolago le še Lašo, ki ga Japonci oblegajo, in Akljab. Neki poročevalec agencije Domei opisuje zavzetje omenjenega mesta in pravi, da je bila večina železnih mostov, ki držijo v mesto, uničena od umikajočega se sovražnika.

Posledice komunističnih zločinov

Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino in Poveljnik XI. Armadnega zbora javno objavljata: V noči na 26 aprila je krdele upornih komunistov v Radohovi vasi izdajalski streljalo proti nemu našemu vojaškemu vlaklu ter ubilo dva vojaka in ranilo druge.

Ker je preteklo 48 ur, ne da bi se bili izsledili povzročitelji zločina, je bilo odrejeno, da se zaradi izvršitve določil razglasa od 24. aprila ustrelji šest oseb, zanesljivo krivih komunističnega udeleževanja.

Obsodba je bila izvršena danes ob 8. uri.

Ljubljana, 28. aprila 1942-XX.

Generalni Poveljnik XI. Armadnega zbora Mario Robotti — Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino Emilio Grazioli

Kmetijstvo Bele krajine bo napredovalo, če se steljniki spremenijo v njive

Za velik del naše pokrajine je brez dvoma ena izmed najbolj perečih gospodarskih nujnosti vprašanje, kako spremeniti v rodovitno zemljo belokrajinske steljnike. Že v mirnih časih je bila Bela krajina v gospodarskem pogledu najbolj zaostala in se je običajno označevala kot najubožnejša pokrajina Slovenije. Razni naravni, gospodarski pa tudi upravno-politični činitelji so v teku dolgih stoletij povzročili to gospodarsko in socialno stanje. Ako pomislimo, da je od okoli 58.000 ha rodovitne zemlje (njiv, travnikov, sadovnjakov, vinogradov, pašnikov in gozdov) več kakor 10.000 ha steljnikov, lahko rečemo, da so steljniki eden izmed glavnih vzrokov, ki je doslej oviral dvig kmetijskega pridelovanja in blagostanja v Beli krajini.

Steljniki, ki so naravnost značilni za zaostalost kmetijstva v Beli krajini, leže navadno bolj oddaljeno od naselij, delno na kameniti in plitvi, delno pa tudi na globoki zemlji. Že ime pove, da služijo kmetovajcem steljniki največ za pridobivanje stelje. Rastlinstvo steljnika je zelo enolično: redke, košate breze, nekaj grmovja in pa praprotni, ki je glavna rastlina. Med praprotnjo raseta tudi resa (vresje) in nekaj malega ostrih gozdnih trav, ki dajo slabo, manjvredno pašo.

Kaj ima belokrajinski kmet od svojega steljnika? Nič drugega kakor nekaj malega stelje, kajti siromašna pašna, ki rase med praprotnjo in grmovjem, skoro ne pride v poštev. Ako pomislimo, da bi na isti zemlji lahko uspevala turščica ali detelja ali pšenica, če je zemlja kamenita, pa gozd, moramo reči, da je naravnost greh, ako ostanejo neplodne in tako rekoč brez vsake gospodarske koristi tako razsečne površine zemlje. Ljudje imajo sticer razne izgovore, s katerimi utemeljujejo, da so jim steljniki potrebni. Zlasti trdijo, da potrebujejo steljo in da nimajo dosti gnoja, da bi poleg dozdajšnjih njiv in vinogradov gnojili še preorane steljnike. Nobeden izmed teh izgovorov pa ne drži. Steljo bi dobil kmet tudi v gozdu, ki bi ga nasadil namesto steljnika ali pa na njivi (pšenična slama, koruznica itd.). Da belokrajinski kmet nima dosti gnoja, so pa največ krivi baš steljniki, kajti zaradi njih pridelka kmet premalo krme, da bi mogel rediti več živine.

Če so bili steljniki gospodarsko neupravičeni v mirnem času, ko za hrano ni bila tako trda kakor danes, so tembolj neupravičeni v zdajšnjih hudih časih, ko je neizrečeno škoda za vsak kosček zemlje, ki ni izkoriščen. Danes so se razmere tako spremenile, da se obilno izplača, kar se prej ni izplačalo.

Predvsem je treba čimprej spremeniti v njive vse steljnike v bližini hivališč v ravni legi in na dosti globoki, ne kamniti zemlji. Pri pregledu steljnikov, ki ga je izvršil lani kmetijski oddelek Visokega komisariata, se je ugotovilo, da je takih steljnikov v okraju Črnomelj približno 2500 ha. Pri teh steljnikih bi se delo in stroški izplačali, ker bi pridobili nove površine dobre, rodovitne zemlje.

Najboljše je, da do jeseni posekamo drevje in grmovje, porujemo kamenje, šture in korenine in tik pred zimo zemljo globoko preorjemo, in sicer kakih 20 do 25 cm. Globlje ne smemo orati, da ne spravimo na vrh preveč mrtve zemlje. Drugo leto že lahko posadimo krompir, ki na novišču prav dobro uspeva. Seveda moramo krepko pognojiti s hlevskim gnojem, ki ga podorjemo takoj, ko skopni sneg ali vsaj nekaj tednov pred saditvijo. Kdor pa bi se dela prav hitro lotil, bi kako manjšo površino lahko izkrčil še zdaj pomlad in jo posejal na primer s prosom, ki tudi dobro uspeva na novišču. Seveda v tem primeru ne kaže globlje orati kakor kakih 20 cm, pognojiti pa je treba z umetnimi gnojili, in sicer z vsemi tremi hranilnimi snovmi. Jeseni pa bi v tem primeru morali zemljo globoko preorati in jo za krompir pognojiti s hlevskim gnojem. Ker ima zemlja na steljnikih malo sprstnin (humusa), je dobro, če gnojimo s hlevskim gnojem še prihodnje leto, da se nabere v zemlji čim več sprstnine.

Poleg zadošnega gnojenja je za uspešno gospodarjenje na preoranih steljnikih najvažnejše, da zemljo dobro, predvsem dosti globoko obdelamo. Za to je potreben močan železen plug. Visoki komisariat je nabavil v ta namen traktor, s čimer bo kmetovalcem, ki žele spreminjati svoje steljnike v njive, mnogo pomagano, ker bo šlo delo mnogo laže in hitreje od rok. S tem bo omogočeno, da se bodo v rednih razmerah lahko izboljšale prav znatne površine steljnikov. Poleg tega pa daje Visoki komisariat onim manj premožnim kmetovalcem, ki bi se zaradi prevelikega števila zanimancev ne mogli poslužiti traktorja, posebne podpore za preoravanje steljnikov. Prošnje je treba nasloviti na Visoki komisariat za ljubljansko pokrajino, kmetijski oddelek, in jih vložiti poleg imena, očetovega imena in naslova prosilca pri pristojnem okrajnem glavarstvu. V prošnji je

treba navesti še nastopne podatke: površino vsega posestva v hektarjih in število živine, ločeno po vrstah; kraj in površino zemljišča, ki naj se izboljša; popis del in predvidene stroške; dobo, v kateri bodo dela izvršena.

Izkrčene steljnike moramo pognojiti predvsem s hlevskim gnojem, kakor je bilo že zgoraj poudarjeno. Ako bi zaradi tega manjkalo hlevskega gnoja za ostale, to je stare njive, ga tam laže pogrešamo in nadomestimo z umetnimi gnojili. Če nam manjka hlevskega gnoja, bi bilo tudi prav primerno zeleno gnojenje. Pomladi vsejemo goste graščice, ki jo jeseni podorjemo. Da bolje uspeva, ji pognojimo s kalijevo soljo in superfosfatom ali kostno moko. Na ta način založimo zemljo s humusom in jo obenem pognojimo z dušikom. Graščico pa lahko sejemo tudi v kako zgodnje žitno strnišče, da dobimo tisto leto najprej eno žetev, potem pa nam zraste še rastlina za zeleno gnojenje.

Če kdaj, je danes posebno utemeljena zahteva, da odpravimo v Beli krajini ta ostanek zastarelega, nazadnjaškega gospodarstva, tembolj, ker so razmere za to v vsakem oziru ugodne. Delo se nam bo že zdaj obilno izplačalo, veliko korist pa bomo imeli tudi v bodoče, ko bodo morda nastopili slabi časi in ko kmet ne bo spet imel priložnosti na cenen način pridobiti si nove rodovitne zemlje. Če napravimo iz nič vredne zemlje rodovito njivo, se nam bo gospodarstvo trajno in temeljito izboljšalo, ker bodo pridelali na novih njivah ne samo hrano za ljudi, temveč tudi dobro krmo za živino (deteljo, oves, ovseno slamo, graščico, zeleno turščico itd.). Tako bomo lahko redili več živine in pridelali več gnoja, ki nam bo spet dvignil pridelke. Posestva bodo na ta način nudila kmečkim družinam boljše in človeka vrednejše življenje kakor doslej.

Gospodarske vesti

Pomladno in poletno škropljenje sadnega drevja. Kdor ni opravil temeljito zimskega škropljenja, mora toliko vestneje škropliti pomladi pred cvetenjem, ko so cvetni peclji že vidni, cvetovi sami pa še zaprti. Škroplimo z dvoodstotno do triodstotno kalifornijsko (žveplenoapneno) brozgo, ki uničuje predvsem škrlup. Po cvetenju, ko cvetni lističi odpadejo, spet škroplimo s kalifornijsko brozgo, ki pa ji dodamo 0,2 odstotka (200 gramov na 100 litrov) apnenega arzenata, uničimo hkratu živalske zajedavce. Ko so plodovi za lesnik debeli, sledi ponovno škropljenje, tri tedne nato pa škroplimo še enkrat. Proti listnim ušem, kaparjem in podobnim škodljivcem škroplimo z enoodstotnim tobačnim izvlečkom a z izvlečkom kvasije (mušjega lesa). Obema dodamo po dva odstotka mazavega mila. Neizkušeni sadjarji naj se glede škropljenja obrnejo na izkušene. Člani Sadjarskega in vrtnarskega društva dobe v društvu potrebna pojasnila.

Če želiš imeti trpežnejše kolje za vinograd. Kolje je neogibna potreba vinograda, ki mnogo stane, če ga moramo pogosto obnavljati. Zato preudaren vinogradnik rajši plača nekaj več za postanjevo kolje, ki najdalje zdrži. Mnogo kolje na koncih, ki pridejo v zemljo, ožigajo ali pa mažejo s kakšno mastno snovjo. S tem se trajanje kolja podaljša še trpežnejše napraviš kolje, če ga najprej ožgeš na ognju, in sicer za ped višje, kakor da boš zabodel v zemljo, nato mu ostrgaš ožganino in pomažeš s katranom. Mažeš tako dolgo, dokler les vpija tekočino. Tako kolje se drži tudi nad deset let.

Topinambur je odlična hrana za človeka in žival. Čeprav morda njegov okus temu ali onemu ne prija. Res je, da propaganda za gojitve te gomoljnice včasih pretirava, vendar je neizpodbitno, da je sladkor tisto, ki je v topinamburu važno hranilo. Važno zlasti zato, ker smejo ta sladkor uživati tudi sladkorno bolni. Nabavite si seme in gojite ga. Za saditev je še čas. Pisali smo že, da se sadi kakor krompir.

Rjavi hrošči so dobra krma za kokoši. Letos imamo hroščovo leto. Ker je še mrzlo, se hrošči pojavljajo v manjšem številu. Mnogi jih že zdaj marljivo nabirajo. So dobra hrana za kokoši, kar je ena korist od hroščev, druga pa je, da z njih uničevanjem rešuješ drevje.

Sejmi za plemensko govejo živino v Kočevju preloženi. Napovedani sejmi za plemensko govejo živino v Kočevju, ki bi se morali vršiti v dneh od 5. do 8. maja, so preloženi na dneve, ki bodo določeni pozneje.

V TRGOVINI

Francek: »Dajte mi za pet lir pokvarjena klobase za našega psa, pa lepe, da ne bo očko bolel trehuh!«

DOMAČE NOVICE

*** Praznik Vojske in Imperija.** Iz Rima poročajo: Fašistični odredbeni list objavlja, da se bo 9. maj praznoval kot dan Vojske in Imperija. Pokrajinski zvezni tajniki se bodo skupaj s člani pokrajinskih direktorijev in direktorijev glavnih krajevnih združenj v posameznih pokrajinah z načelniki štabov GIL, pokrajinskimi predsedniki invalidskih, bojovniških in drugih vojaških združenj napotili k predstavnikom vojaških oblastev in jim ob tej priliki čestitali. Fašistična združenja in okrajne fašistične skupine pa bodo ta dan še posebej intenzivno zbirale volnena oblačila. Dopolavarska združenja bodo poskrbela za posebne vojaške prireditve po bolnišnicah, okrevališčih, gledališčih in drugod.

*** Sprememba prodajnega cenika tobačnih izdelkov.** Visoki komisar za Ljubljansko pokrajino je odredil, da se je od 1. t. m. dalje spremenil cenik tobačnih izdelkov takole (za en kos) cigare: Cavour 4, Virginia 1.10, Toskanke 1, Roma 0.40; cigarete: Savoia 0.80, Serraglio 0.50, Macedonia Extra 0.45, A. O. I. 0.45, Nazionali 0.25; rezani tobak (za kg): Dalmazia 230, prvovrsten močan 125 lir. Vrste kadilnega tobaka, ki so zdaj v prodaji in niso obsežne v gornjem ceniku, se prodajajo še dalje po prej določenih cenah, dokler se zaloge ne izčrpajo. Od istega dne dalje se privarjajo prodajne cene za cigarete, izdelane v Ljubljanski tobačni tvornici, to so »Morava«, »Zeta« in »Ibar«, cenam, ki veljajo v Dalmaciji in na ozemlju Reke, in sicer (za en kos): »Morava« 0.28, »Zeta« 0.25, »Ibar« 0.20 lire. Prodaja monopsolskih predmetov ob nedeljah je odpravljena.

*** Ducejeva nagrada za rojstvo dvojčkov.** Visoki komisar je iz Ducejevega sklada podelil zakoncu Sterletu Francu in ženi Ivani v Poljanah, občina Stari trg, o priliki rojstva dvojčkov nagrado v znesku 600 lir.

*** Občinski podporni odbor.** Dne 23. aprila se je sestal ljubljanski občinski podporni odbor. Razpravljali so o važnih vprašanjih. Med drugim o ustanovitvi posebnega urada v Franciškanski ulici, ki bo sprejemal prošnje za podpore in delil bone vsem siromakom, ki stanujejo na področju okrajnega urada, o podpori, ki jo že dele razne krajevne ustanove beguncem brez sredstev, o ustanovitvi okrajnega urada v Siški, ki se bo izvršila, kakor hitro se bodo našli primerni prostori po možnosti sredi okraja, o ureditvi prenočevališča v bivši cukrarni, za katero se je neposredno zanimal Ekscelesca Visoki komisar, ki je tudi odredil, da se za začetek del v tej zvezi porabi vsota 10.000 lir.

*** Smrt zobnega zdravnika dr. Puherja.** Te dni je umrl ugledni ljubljanski zobni zdravnik g. dr. Srečko Puher. Zadela ga je bila kap. Stel je šele 51 let. Po rodu je bil iz Kranja. V svetovni vojni je moral na vojno, kjer mu je krogla prestrelila pljuča. Na pogled čvrst in zdrav je na tihem vendar zmerom bolehal in si ni nikoli mogel opomoči od usodne posledice svetovne vojne. Prezgodnje slovo odličnega zobnega zdravnika, vzornega soproga in očeta in dobrodušnega prijatelja je zbudilo splošno obžalovanje. Blag mu spomin, soprogi in šestim otrokom iskreno sožalje!

*** Smrt dobre žene.** V Ljubljani je umrla ga Marija Kadunčeva, soproga bivšega ravnatelja mariborskega učiteljskega in II. realne gimnazije g. Kadunca. Blaga pokojnica je bila po rodu iz Vlasenice v Bosni. Stela je šele 45 let. Življenjske preizkušnje so jo priklenile na posteljo. Vse dni svojega življenja je v neutrudnem delu in materinski skrbi živela za drage svojce. Rajnka je bila plemenitega in usmiljenega srca. Njeno prerano smrt obkokujejo soprog in trije sinovi. Zalutajočim sožalje!

*** Smrt solnika.** V Dolu pri Ljubljani je za vedno zatisnil oči šolski upravitelj in posestnik g. Josip Reich. Zapušča ženo in številno drugo sorodstvo. Naj v miru počiva! Svojem naše sožalje!

*** Radijskim naročnikom.** Obveščamo radijske naročnike, da morajo za mesec april brezpogojno poravnati radijsko naročnino vsi naročniki. Naročnino za prihodnji mesec maj morajo plačati vsi tisti, ki so vložili prošnje na Kr. Kvesturo ali okrajna načelstva, ne glede na izid prošnje. V naslednjih mesecih pa bodo dolžni plačevati naročnino samo naročniki, ki bodo prejeli dovoljenja.

*** 50-letnica cerkniškega sodišča.** Cerkniško sodišče, ki obsega območje cerkniške, rakovske, begunjske in svetoviške občine, proslavi letos svojo 50-letnico.

*** Kras v naši pokrajini pogozdujejo.** Iz Cerknice pišejo: Kraški gozdovi so bili nekoč glavni vir dohodkov, toda pred leti so se začeli zelo redčiti. Rane, nastale zadnje čase, dolga leta ne bodo zaceljene. Zato se toliko bolj dela, na še ne pogozdenem ozemlju. Te dni so začeli pogozdo-

vanje delov 1114 m visoke Slivnice. Pri teh delih je zaposleno nad 100 delavcev obeh spolov. Na novo bo posajeno večje število smrekovih in borovih sadik. Ko pa bodo končana ta dela, bodo očistili in pregledali tudi stare nasade. Pa tudi šolska mladina je pred dnevi sadila smrekove mladike na Loškem, pod vodstvom gozdarja g. Milavca.

*** Sprememba v prometu potniških vlakov.** V noči na 4. maja je stopil na vseh progah Ljubljanske pokrajine kakor tudi v Kraljevini Italiji in drugih državah v veljavo novi vozni red. Podatki o prometu potniških vlakov so razvidni s stenskih voznih redov, izvešenih v vseh postajah in postajališčih.

*** Tudi aprilski sneg je še beračev gnoj.** Malo pred koncem aprila je pobelil sneg hribe v Ljubljanski pokrajini. Padal je tudi v dolinah, vendar se je sproti tajil. Dasi je sneg škodoval sadnim vrtovom, je vendar v toliko koristen, ker ima pomladni sneg v sebi precej dušika, katerega nabere v zraku. Star pregovor je, da je marčev sneg beračev gnoj. Isto velja tudi še za aprilski sneg.

Iz Gorenjske

Nemški minister Funk na Gorenjskem. Nemški gospodarski minister Funk se je na poti s Koroškega na Gorenjsko pripeljal čez Jezerko v Kranj, kjer ga je sprejel župan dr. Markgraf. Nato se je odpeljal na Bled, kjer so ga poleg drugih sprejeli ženske v narodnih nošah. Po kosilu se je galeiter dr. Rainer zahvalil ministru za obisk in zagotovil, da bo Koroška z Gorenjsko storila svojo dolžnost. Na Jesenicah si je minister ogledal tvornico. V Kranjski gori so ga sprejeli s kruhom in soljo in z domačim žganjem. Na Korenskem sedlu mu je neka družba zapela koroške pesmi. Minister se je nato odpeljal v Beljak, iz Beljaka pa se je vrnil v Celovec, kjer se je udeležil slavnostne predstave Smetanove opere »Dalibor«.

3000 italijanskih delavcev je zaposleno na Koroškem. Vseh skupaj pa jih je v Nemčiji 270.000. Na Koroškem so v prvi vrsti zaposleni pri gradnjah vojaško važnih naprav v kampolomih in v opekarnah, v manjšem številu pa tudi v lesni industriji. Na povabilo italijanskega konzula v Celovcu komendantorja Zappia je obiskal njihovo taborišče poročevalca celovškega dnevnika, ki pravi, da se italijanski delavci na Koroškem prav dobro počutijo.

Smrt stare baronice. Na graščini pri Domžalah je umrla Marija Hipolita baronica Lichtenbergova, po rodu baronica Apfalternova. Dosegla je visoko starost 85 let. Hilmer baron Bülov, ki je po njej objavil osmrtnico v celovškem dnevniku, pravi, da je vse njeno življenje veljalo priznanju k nemškemu narodu. Zato so jo tudi pokopali po nemškem narodnem obredu in sicer so jo položili v rodbinsko grobnico v Kometri.

Iz Spodnje Štajerske

Smrt za kapjo. V Mariboru je umrla za kapjo ga. Marija Kovačičeva, rojena Weidova, stara 55 let. Zapuščila je moža, dva sina in tri hčerke. Blag ji spomin!

Otroci so zanetili pri Braslovčah gozdni požar. V gozdu posestnika Uratnika iz Braslovč so se igrali otroci in zanetili ogenj. Zgorela sta dva orala mladega gozda. Reševalci so prihiteli na pomoč in so požar udušili.

Iz Srbije

Smrt v visoki starosti. V Beogradu je pretekli mesec umrl g. Dimitrije Eodi, bivši odpravnik poslov v Sofiji, kasnejši sodnik in še kasnejši advokat v Beogradu. Rojen l. 1850, iz ugledne beogradske rodbine je doživel visoko starost 92 let.

Niš ima 85.000 prebivalcev. Po najnovejšem popisu prebivalstva šteje Niš skupno s kolonijo Pantelejem 85.000 ljudi.

× Najstarejše ljubzensko pismo. V Kaldeji so nedavno našli med drugimi zanimivimi rečmi iz davnih časov tudi ljubzensko pismo, ki ga je mlad fant pisal svoji ljubljenci že pred približno 3800 leti. Pravijo da je to ljubzensko pismo sploh najstarejše, kar so jih doslej našli. V pismu Gimil Marduh naslavlja tele besede na najprijaznejšo gospodično Kasbujjo: »Naj bi božansko sonce razsvetljevalo in večno ogrevalo tvoje življenje! Pišem ti, ker bi rad vedel, kako ti kaj gre. Daj, da dobim čim prej tvoj odgovor. Živim v Babilonu in sem zelo žalosten, ker te že davno nisem videl. Povej mi, kdaj bi lahko prišla sem. Srečen bom, ko me boš objela in jaz tebe.« Tudi današnji zaljubljenici ne pišejo skoro nič drugače.

VZDIH PIJANCA

»To je čudno: avto se ne more premakniti, kadar je prazen, a jaz ne morem stati na nogah, kadar sem poln.«

HITRO NEKAJ ITALIJANŠČINE

SEDEMINSTRIDESETA VAJA

Konec druge in tretje spregatve

Kondicional preteklega časa

io avrèi venduto — jaz bi bil (-a) prodal (-a)
tu avresti venduto — ti bi bil (-a) prodal (-a)
egli (ella) avrebbe venduto — on (-a) bi bil (-a) prodal (-a)

noi avremmo venduto — mi bi bili (-e) prodali (-e)

voi avreste venduto — vi bi bili (-e) prodali (-e)
essi (esse) avrebbero venduto — oni (one) bi bili (-e) prodali (-e)

Konjunktiv preteklega časa

che io abbia venduto — da bi jaz bil (-a) prodal (-a)

che tu abbia (abbi) venduto — da bi ti bil (-a) prodal (-a)

ch'egli (ella) abbia venduto — da bi on (ona) bil (-a) prodal (-a)

che noi abbiamo venduto — da bi mi bili (-e) prodali (-e)

che voi abbiate venduto — da bi vi bili (-e) prodali (-e)

ch'essi (esse) abbiano venduto — da bi oni (one) bili (-e) prodali (-e)

Konjunktiv predpreteklega časa

se io avessi venduto — če bi bil (-a) jaz prodal (-a)

se tu avessi venduto — če bi bil (-a) ti prodal (-a)

s'egli (ella) avesse venduto — če bi bil (-a) on (ona) prodal (-a)

se noi avessimo venduto — če bi bili (-e) mi prodali (-e)

se voi aveste venduto — če bi bili (-e) vi prodali (-e)

s'essi (esse) avessero venduto — če bi bili (-e) oni (one) prodali (-e)

Prav za prav bi se moral konjunktiv predpreteklega časa prevesti v slovenščino: če bi bil bil prodal. Toda mi te oblike ne poznamo, zato prevajamo pretekli in predpretekli konjunktiv enako. Mi tudi ne razlikujemo kondicionala in konjunktiva ter oba enako prevajamo. Pogosto v naših zavisnih stavkih ni potrebna pogojna oblika, medtem ko v italijanščini mora biti. Kdaj se v zavisnem stavku rabi v italijanščini konjunktiv, smo že obrazložili. Na splošno lahko rečemo, da je v italijanškem zavisnem stavku konjunktiv zmerom, kadar glavni stavek dopušča neko negotovost ali nejasnost. Kondicional pa bi označil nekako za pogojnik glavnega stavka. Na primer: Se vedessi il mio maestro, gli domanderei se questo è giusto. Prevod: Če bi bil videl svojega (v ital. tretji sklon) bil vprašal, ali je to prav. Konjunktiv preteklega in predpreteklega časa je v tem primeru navezan na »se« (če), medtem ko se kondicional rabi sam. Torej: Če bi bil videl (s konjunktivom), bi ga bil vprašal (s kondicionalom). Konjunktiv zdajšnjega časa je največkrat navezan na »che« (da), pa tudi konjunktiv preteklega in predpreteklega časa je navezan na »che« (da), kadar gre za preteklost. Kadar se rabi konjunktiv zdajšnjega časa samostojno brez »se« ali »che«, izraža željo, ali pa zapoved. Zato je tudi večinoma razen druge osebe v ednini in množini istoveten s konjunktivom.

Nekaj stavkov za vajo: Credendo che non avesse ricevuto la mia lettera, gli ho scritto una seconda volta. Si crede che questo uomo sia onesto e che pagherà i suoi debiti. Guglielmo fu castigato dal maestro, perché ha battuto un compagno. — Prevod: Misleč (ker sem mislil), da ni bil prejel (v italijanščini je pretekli konjunktiv) mojega pisma, sem mu pisal drugič. Verjame se (dobesedno), da je ta človek pošten in da bo plačal svoje dolgove. Viljem je bil kaznovan od učitelja, ker je udaril tovariša.

Razlaga besedi: scrivere — pisati (scritto je deležnik preteklega časa); onesto — pošten, časten; il debito — dolg; Guglielmo (beri Guljelmo) — Viljem; castigare — kaznovati; battere — udariti; il compagno — tovariš.

Deležnik preteklega časa se pojavlja drugje (In tretje) spregatve tvori tako, da se odbije od nedoločnika končnica -ere in pridene končnica -uto. Na primer: ricevere (ricevuto) — prejeti, perdere (perduto) — izgubiti, vedere (veduto) — videti. Deležnik zdajšnjega časa pa dobi končnico -ente (vendente). Gerundij zdajšnjega časa dobi končnico -endo (vendendo); gerundij preteklega časa pa se glasi: avendo venduto,

PO SVETU

× Nemški zgodovinar padel na bojišču. Znan nemški zgodovinar profesor dr. Kleo Pleyer je pri nekem napadu na nož padel in a čelu svoje čete na vzhodnem bojišču. Kleo Pleyer je brat suetskega pesnika Wilhema Pleyerja.

× Prehrana tudi s praški Pri težkih prometnih zvezah na vzhodu bi mnogostranska hrana vojakov sploh ne bila mogoča, piše nemško časopisje, če bi ne bilo vodstvo nemške vojske po dolgoletnih poskusih dobilo nove vrste živil v obliki praškov. Str ali marmelada v prašku se namoči v vodi in namaže na kruh. Obstojte tudi sočivni, zelenjadni in jabolčni prašek. Dalje imajo špinačne in paradizne rezance. Z mesnimi in juhnimi konzervami, mastjo, komisnim kruhom, prepečencem in drugimi živili, obsega zdaj vojaški jedilni list nad 140 živil. Le ta zagotavljajo izdatno prehrano vojakom ob vsakem vremenu in v poljubnem kraju.

× Mati, ki ima 23 sinov. Neka kmetica na Madžarskem je rodila te dni svojega 23. sina. Novinarju, ki jo je posetil, je zatrjevala, da bo rodila še kakšne tri sinove, saj šteje komaj 42 let. Deset sinov je v vojni.

× Prepoved izdelovanja šivalnih strojev v Ameriki. Po poročilu, ki ga časopisje prinaša iz Buenos Airesa, bo v Zedinjenih državah od 15. junija dalje prepovedano izdelovati šivalne stroje in njih nadomestne dele. Tvornice, v katerih zdaj izdelujejo takšne stroje, bodo tako preuredili, da bodo v njih lahko izdelovali potrebščine za vojno.

× Tudi Roosevelt je zapisan v vojaškem seznamu Zedinjenih držav. Iz Berlina poročajo: Med trinajstimi milijoni ljudi, ki so se te dni vpisali v ameriške vojaške sezname, je vpisan tudi predsednik Roosevelt, ki je pod zaglavljenjem, kdo je njegov delodajalec, navedel »ameriško ljudstvo«. Berlinsko časopisje piše, da je to smešna propaganda.

× Uničujoč vihar. V nedavni noči je preko države Oklahome v Ameriki divjal silen vihar, ki je posebno hudo prizadel tudi samo mesto Oklahomo. Povzročeno je bilo mnogo gmotne škode in človeških žrtev bo najbrže precej. Nesreča je hudo prizadela več tisoč ljudi. Vse zveze mesta Oklahome z drugimi kraji so prekinjene.

× Potres, ki traja že nad tri mesece. V mestu Seemau v južnozpadnem delu kitajske pokrajine Junana čuti jo že več ko tri mesece potresne sunki v enakomernih presledkih. Ob prvih sunkih 26. decembra t. 1941. je zapustilo svoja bivališča 3000 prebivalcev. Počasi so se hiše rušile druga za drugo. 300 prebivalcev je našlo smrt pod žalostnimi ruševinami. Od ostalih je ostala nazadnje nepoškodovana samo jetnišnica, vendar so jo poslednji potresni sunki tako razmajali, da se je sesula. Nekaj cvetoče mesto je zdaj le kup razvalin.

× Strašen vihar v Zedinjenih državah je terjal sto mrtvih. Iz Buenos Airesa poročajo: Te dni je silen vihar skoro čisto razdejel mestce Ernest Hill v Zedinjenih državah. Bilo je pri tem kakih sto mrtvih in 250 hudo ranjenih, več sto pa laže poškodovanih.

× Veliko tihotapstvo z zlatom v Bolgariji. Sofijska policija je prišla na sled veliki skrivni trgovini z zlatom. Tri največje sofijske trgovce so zaprl in obsodili vsakega na dve leti zapora in po 800.000 levov denarne globe. Drugi dve osebi ki sta nosili zlato čez srbsko mejo, so tudi prišli in zaprli. Razen tega so bolgarski cariniki ob bolgarsko-turško meji zaplenili dva zaboja, ki sta bila polna zlatnikov. Zlato je država zasegla.

× Električna ograja za živino. Neki Američan iz Wisconsin v Ameriki je moral večkrat gledati, kako hudo se je njegova živina, ki se je pasla na travniku, ograjenem z bodečo žico, ob tej ograji opraskala in si razrezala kožo. Prišlo mu je sprlo tega na misel, da bi bilo dosti pametnejše napeljati okrog travnika kakšno drugačno ograjo. Bodečo žico je sklenil nadomestiti z gladko. Prilrdil jo je na porcelanaste izolatorje in vanjo napeljal tok majhne jakosti. Živina, ki se je pasla na tistem travniku, je kmalu spoznala, da ni prav preveč prijetno dotikati se žice in se je tega kmalu tudi čisto odvadila. Električni tok seveda ni bil smrtno nevaren. Takšne vrste ograje so poznali že v prejšnji svetovni vojni. Ze takrat so z žico, ki so vanjo napeljeli električni tok, ograjevali strelske jarke in koncentracijska taborišča, v katerih so imeli vojne ujetnike. Pozneje so izprevideli, da bi se ta iznajdba dala uporabiti tudi v mirnem času. V Ameriki je zdaj na tisoče električnih ograj, za katerimi se pase živina.

SMEŠNICE

DVOJNA LJUBEZEN

Branko: »Zapestnica na vaši roki je brez konca in prav tako brezkončna je moja ljubezen do vas.«

Vera: »Žal je zapestnica tudi brez začetka in tako je tudi moja ljubezen do vas brez začetka!«

RESNIČEN ČAROVNIK

Jaka: »Vidiš, tisti le možak je resničen čarovnik.«

Pepe: »Kako to?«

Jaka: »Ko je zadnjič kazal svoje čarovnije v gostilni, sem mu dal ponarejen stotak, vrnil pa mi je pravega...«

Z DEŽJA POD KAP

Gospod: »Strašno nerodnost sem napravil. Rekel sem nekemu gospodu, da mora biti gostitelj prav neroden dolgočasnež, in glejte, bil je to sam gostitelj, s katerim sem govoril.«

Dama: »A tako, z mojim možem ste govorili?«

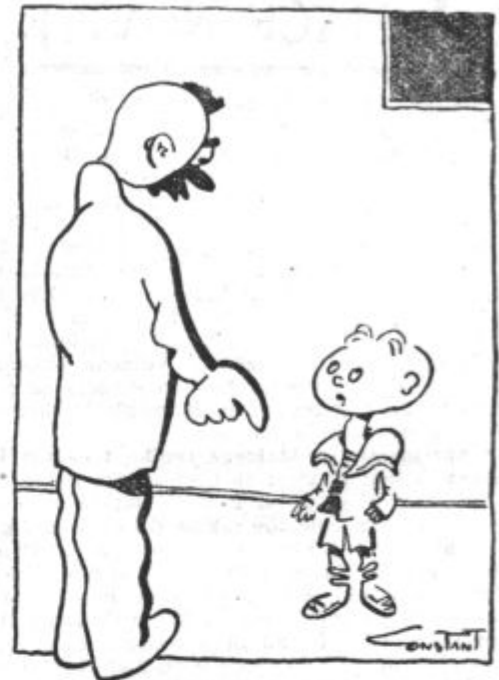
OTROŠKA

Mati (učencu prvega razreda ljudske šole): »Se danes moraš napisati deset »e«, ki si jih dobil za nalogo!«

Sinko: »Ah, mamica, tako se mzaspan, da bom danes napisal le črtice, jutri zjutraj pa bom pripisal še pike...«

DVA UBOGLJIVA

Stric: »No, Pepček, ali storiš vselej tisto, kar ti ukaže mama?«

Pepček: »Da. Očka tudi!«

OTROSKA PAMET

Jakec zaspi v vlaku in mati mu dne pod glavo robec, češ da so na dotično mesto gotovo naslanjali glave že mnogi drugi ljudje.

Ob neki drugi priliki zaspi Jakec v naročju mlade služkinje in se nasloni na njene prsi. Naenkrat pa se zbudi, se spomni onega dogodka v vlaku in pozove služkinjo: »Podložite tu robec, ker se je tu naslanjalo morda že mnogo drugih ljudi...«

SE NE TIČE NJEGA

Gospod Peter sreča gospoda Pavla, ki stanuje njemu nasproti čez ulico, in mu reče:

»Oprostite, gospod... sicer meni nič mar, pa mi je le neprijetno. Glejte, včeraj sem se sklonil skozi okno in videl, kako sta se z gospo poljubljala... Kakor sem rekel, meni to ni nič mar vendar, ali ne bi drugič spustili zaveso?«

»Včeraj se je to zgodilo, pravite?« odvrne Pavel. »Saj me sploh ni bilo vse dan doma!«

NE VERJAME

A: »Poznam slikarja, ki napravi tako sliko, da bi človek rekel, da to sploh ni slika. Nedavno je naslikal na strop pajčevino in služkinja se je dobro polovico ure mučila, da bi jo ometla.«

B: »Tega ne verjamem.«

A: »Zakaj ne? Ah misliš, da so res vsi slikarji sami packači?«

B: »To ne, toda takih služkinj ni!«

ŽIVLJENJE IN SANJE

Osamljena. Vaše sanje trenutno pomenijo slabo. Doletelo vas bo nekaj, kar vas bo morda zdaj žalostilo. Posledice bodo pa le dobre. Pozneje boste izprevideli, da je tako prav in vam ta dogodek ne bo pustil nikakega slabega spomina. Stojite pač pred majhno oviro, ki jih je v življenju vse polno. Ne delajte si skrbi, vse bo prav.

Dežela 59. Kakor kaže, boste dobili mnogo prijateljev in znancev. Bodite pa zelo previdni z moškimi in jim ne zaupajte. Sanje so vas posvarile pred grozečo nevarnostjo; nekdo vas bi rad izkoristil, a mu ne bo uspelo.

Sonce. Nikar se ne razburjajte, vaše sanje pomenijo le dobro. Vztrajajte pri započetem poslu, bodite pridni in poštini in dosegli boste vidne uspehe.

Deklica 20. S svojim prikupljivim obnašanjem in dobroto si boste stekli veselo življenje in srečo v ljubezni. Kmalu se boste poročili s svojim izvoljencem.

Zalostna mati. Dajte otroka čim prej zdravniško preiskati, da vam ne bo še bolj oslabil. Ni vedno misliti samo na gliste; najbrže ima kako drugo bolezen.

Gorski zrak. Vaše sanje so posledica neurejene življenja in v tem primeru ničesar ne pomenijo. Potrebno bi bilo, da si zdravite živce.